CUMA
8
B. Teşrin 1937
YIL : 20-3
Sayı: 7092-1182

KURUN

İSTANBUL — Ankara Caddesi
Posta kutusu: 46 (İstanbul)

Telgraf adresi: Kurun . İstanbul
Telef. 21413 (Yazı), 24370 (İdare)

Bugün 12 sayıfa
Yarın, 24 Sayfa
Sayısı heryerde 100 para

Tıb fakültesi Dekanı ve ill: türkçe ders veren Profesör..

üniversite beşinci yılında

Dün sabah merasimden sonra derslere başlandı

(Yazısı 5 inci sahifede)

Büyük Önder Atatürk

Mareşal F. Çakmak ve Vekiller dün izmir'e hareket ettiler

Ankara, 7 (Telefonla) — Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak bu akşam saat 19,50 de Genel Kurmay ikinci reisi general Asım Gündüzle beraber Ankaradan manevra sahasına gitmek üzere hareket etmiştir.

Bay Celâl Bayar ve mebuslardan bir heyet kendilerini teşyi etmiştir.

Bay Celâl Bayar ve Vekiller öğleden sonra hususî trenle hareket etmiştir.

Bu treni takiben Atatürk Hususî trenlerile hareket etmişlerdir.

Cumartesi günü hususî trenler Nazillide tevakkuf edecektir. Burada Nazilli kombinası Atatürkün huzurlarile açılacaktır.

Amerika ne yapacak?

Amerika haricindeki işlere karşı bitaraflıktan vaz geçmek istiyen Amerika Çin işlerinden başka Avrupadaki sulh ve harp meselelerine de karışacak mıdır?

Amerika cumhurreisi Ruzveltin Şikagoda söylediği nutuk günün en mühim siyasî hâdisesidir. Zira bu nutuk Büyük arbi Garbî Avrupa devletleri lehine çevirdikten sonra sulh masasından darılarak ayrılan ve ondan sonra Amerika haricindeki beynelmilel siyasî ihtilâflara karşı da ima alâkasız kalan bu memleketin umumî siyasetinde bir değişiklik alâmeti gösteriyor.

Ruzvelt Japonyanın hiç yoktan bahaneler icad ederek Çin işlerine karışmasını ve bu memlekete silâhlı tecavüzlerle saldırmasını, ondan sonra bir takım Avrupa devletlerinin İspanyada birbirlerile müçadele eden siyasî partiler arasına girerek bu memleketin işlerini karıştırmasını beynelmilel bir siyaset hastalığı olarak görüyor ve diyor ki:

Herhangi bir memleket halkının

ASIM US

(Sonu sa. 10 sü. 3)

Vekiller heyeti toplandı

Ankara 7 (Telefonla) — Vekiller heyeti bugün (dün) öğleden sonra toplanmıştır.

Toplantı saat 18.30 a kadar devam etmiştir.

Vekiller heyetinin toplantısına siyasî müsteşarlar da iştirak etmişlerdir.

Nazilli Kombinası

Atatürk tarafından yarın açılıyor

İzmir 7 (Hususî) — Nazilli kombinasını cumartesi sabah saat 9 da Büyük Önder Atatürkün bizzat açmaları kuvvetle muhtemeldir.

Kombinanın açılma merasiminden sonra bir ziyafet verilecektir.

Atatürk, Vekiller ve meclis heyeti ile generaller açış merasiminden sonra manevra sahasına hareket edecek lerdir.

Manevralarda verilecek madalyalar

Ege manevralarında hazır bulunacak büyük rütbeli askerlerimize verilmek üzere İstanbul darphanesine ısmarlanmış olan madalyeler bitirilmiş, dün başvekâlete gönderilmiştir.

3 bin adet basılmış olan madalyeler 3,5 santim genişliğinde sarı renkte v ebronzdan yapılmıştır.

Madalye kırmızı ipekten bir kordeleye eklidir.

Madalyeler manevraları müteakip Büyük Önder Atatürk tarafından generallerle manevrada muvaffakıyet gösteren komutanlara verilmesi ihtimali ardır.

Resimde madalyenin bir tarafını görüyorsunuz.

Manevra hazırlığı

En son safhasında bulunuyor

İzmir 7 (Hususî muhabirimizden, telefonla) — Pazar günü şafakla başlayacak olan Ege manevraları hazırlıklarına artık bitmiş nazarile bakılabilir.

Muhtelif yerleden gelen Mavi ve Kırmızı kuvvetler manevra sahasın daki yerlerini almış bulunuyorlar.

Mavi taraf kumandanlığına korgeneral Mustafa Muğla, Kırmızı taraf kumandanlığına da korgeneral Kemalettin Kocaman tayin edilmiştir.

General Ali Sait, Millî Müdafaa müsteşarı korgeneral Nazmi, diğer generallerle ve Millî Müdafaa vekâleti erkânı ile bugün şehrimize gelmiş lerdir.

General Fahrettin Altay, general Salih ve general Sabit de yarın gelecekl erdir.

Meclisten manevralara gelecek olan heyet de bugün İzmire muvasalat etmiştir. Şehir üzerinde tayyare ile uçuşlar yaparak teftişatta bulunmuslardır.

Gazeteciler yarın hususî otomobillerle manevra sahasına gidecekl lerdir.

(Sonu: Sa. 10 Sü 3)

Mektep kitapları

Yapılan neşriyat tek kitap aleyhine çıkmamalıdır

Talebeler kitapçı dükkânlarında kitap arayorlar..

(Yazısı 6 ıncı sayıfada)

Japonlar

Boğulmak tehlikesinde...

(Yazısı 4 üncü sayıfada)

Gençliğin sırrı aramızda mı yaşıyor?

Dr. Behçet Sabit Erduran

Türkiyeden Avrupaya ihraç edilecek olan

Kunduz böceği nasıl bir hayvandır?

Doktor Behçet Sabitin Kurun'a verdiği çok şayanı dikkat izahat

(Yazısı 2 ncide)

Adliye binası yangın tehlikesi geçirdi

Ateş alan kömürler binayı kül edebilecek bir miktarda idi

Yeni postahanedeki adliye binası dün öğleden sonra bir yangın tehlikesi geçirmiştir.

Binanın arka tarafındaki bahçede adliyeye ait yığın halindeki kömürler birdenbire tutuşmuş, kesif bir duman yükselmeğe başlamıştır.

Binanın her üç katında da yüzlerce halk bulunmasına rağmen kimse tarafından fark edilememiş; yalnız dumanı birinci sulh cezadaki daktilo görerek hemen itfaiyeye telefon etmiştir.

Bir kaç dakika sonra itfaiye yetişmiş, kömürler söndürülmüştür.

Yaptığımız tahkikata göre, ateş evvelâ ihtimal verildiği gibi pencerelerden atılan sigara yüzünden çıkmamıştır. Kömürler Marin Lave cinsindendir ve bu kömür fazla tazyik yüzünden ateş almaktadır.

Yangın gece çıkmış olsaydı, 50 tona yakın kömürün adliye binasını kül edebileceği söylenmektedir.

Pehlivan köyündeki tren kazası

(6 ncı sayıfada okuyunuz.)

Dişçi Mektebinde Fakir halkın diş tedavisine devam edilecek

Dişçi mektebinde diş tedavisine hazırlık

(Yazısı ikinci sayıfada)

Gençliğin sırrı aramızda mı yaşıyor?

Türkiyeden Avrupaya ihraç edilecek olan *Kunduz böceği nasıl bir hayvandır?*

Roma ticaret ataşemiz, son senelerde, Kunduz böceğinin tababet âlemindeki ehemmiyetini göz önüne koyarak, bu böceğin ihracı imkânlarını araştırmanın faydalı olacağını bildirdi.

Kunduz böceği, memleketimizde bol bol bulunmaktadır. Bilhassa cenup vilâyetlerimizde ve Garbî Anadoluda çok vardır.

Verilen malûmata göre, tababet, Kunduz böceğinin, gençlik hisleri üzerinde tahrik edici tesirini görmüş ve bu böcekten istifade, süratle taammüm etmiştir.

Memleketimizde bulunan bu gençlik sırrı nedir, Kunduz böceği nasıl bir hayvandır? Gençlik ilâcı, kendisinden nasıl çıkıyor?

Mahrumiyete uğradıktan sonra tekrar gençliğe kavuşmağı kim istemez? Zürriyetin çoğalmasını, hayatın neşe ve saadetini temin için kimler, neler feda etmeğe hazır değildir?... Ve bunun hepsi de, Kunduz böceği denen ufacık birkaç hayvanın bir araya gelmesiyle temin edilecek olduktan sonra...

Fakat vaziyet öyle mi bakalım? Kunduz böceği adını taşıyan harikulâde hayvan, insanların türlü ıstıraplarını tahfif için muhtelif yollardan hemen imdada yetişiyor. Acaba gençlik şarabını da hakikaten verebiliyor mu? Yoksa, yeni keşfedilen bazı usullerle Kunduz böceğinin bu hassasından da, hiç mahzursuz istifade edebilmek imkânları bulunmuş mudur?

İhtisas sahibi bir doktorumuzla görüşüp, çok meraklı olan bu mevzu etrafında karilerimizi ilmî bir bakımdan tenvir etmek istedik.

Dün kendisini, evinde ziyaret ettiğimiz, Tıp Fakültesi Urologi Profesörü Dr. Behcet Sabit Erduran bize şu izahatı verdi:

— *"Spanişe flige,, yahut "Milano sineği,, adiyle de maruf olan Kunduz böceği, Cenubî Avrupada ve bizde mebzulen bulunur. Bu hayvanlar kurutulur, toz haline getirilir. Tababette hastalığı, mühim bir uzuvdan diğer bir uzva naklederek evvelki uzuvdaki hastalığın tesirini azaltmağa yarar. Bilhassa yakılar şeklinde kullanılır. Müessir cevheri, (Kantaridin) adını taşır. Bu, tarihî olarak "Sevda içkisi,, namını da alır, gûya eskiden, içilen içkilere damlatılarak kuvveibahiyeyi uyandırmak için kullanırlarmış. Fakat biz bugün tababette, yukarda arzettiğim şekilde, hastalığın tesirini —nakil suretile— azaltmak için kullanmaktayız. Kunduz böceği cevherinin tentüründen de istifade ederiz. Cilt mütehassısları saçkıranda, diğer maddelerle karıştırarak kullanabilirler.*

Fakat şimdiki halde Kunduz böceği cevheriyle gençlik uyandırmaktan ihtiraz etmekteyiz. Zira, bunun yakılarını bile, büyük adamlar ancak 5 - 6 saat, küçükler 1-2 saat kullanabilirler. Fazla imtisas edildiği takdirde, vücudumuzun en nazik cihazı olan böbreklerde iltihap husule getirir. Kan tebevvülünü mucip olur. Adeta, büyük ve ıstıraplı mesane iltihapları vücuda getirir.

Ayni zamanda "Kuvveibahiye,, yi uyandıracak mahiyette olması itibarile, tenasül cihazı üzerinde de tesiri dokunursa da, bu tesir, ıstırapla karışık olduğu için temin edeceği gençlik, hiç bir zaman hayalen düşündüğümüz gençlikle kabili kıyas değildir.

Her halde Kunduz böceği cevherinin, yukarda arzettiğim şekilde tababette yeri olduğu için, fabrikalar, bunu almakta haklı olarak telâş gösteririler. İtalya ticaret ataşemiz de, memleket ihracatına nafi olacağını düşündüğü Kunduz böceği ile alâkadar olunmasını tavsiye etmiştir.

Kunduz böceğinin kuvveibahiyeyi arttırmak sahasındaki şifasından az evvel söylediğim gibi mahzurlar dolayısiyle tevakki ediliyor.

Eğer Kunduz böceği cevherinden, yeni bir keşifle, —ıstırap vermiyecek şekilde— istifade ediliyorsa, bunun hakkında da, düşündüklerimizi ilerde söyliyebiliriz.

— Kaybolan gençliği şimdi nasıl iade ediyorlar?

— *"Kaybolan gençlik,, sözünden, mutlaka "ademi iktidar,, anlaşılıyorsa, bugün elimizde "Opotörop,, gudde hülâsaları var ki, onunla daha müessir olarak, ve uzviyetimize tahribat yapmadan müdavatta bulunmaktayız. Esasen ademi iktidar meselesi, bugün doğrudan doğruya, cümlei asabiyenin tesirinde, tenasül hastalıklarının husule getirdiği ihtilâtlardan doğan bir keyfiyettir. Bugünkü tababet, hastalığı husule getiren sebepleri meydana çıkardıktan, ademi iktidarın hakikî teşhisini koyduktan sonra tedaviye girişmeği en önde gelen işlerinden biri sayar.*

— Meşhur Voronof aşısından başka, gençliği geri getirmek sahasında yeni keşifler yapıldı mı? Kaç türlü gençlik ameliyatı vardır?

— *Voronof aşısından başka Staynah'un, huyelerin hormonlarını içerde bırakmak, uzvumuza nafi olabilmek gayesiyle huveynatı meneviye'nin harice ifrağına mani olmak için, kanalların kesilmesiyle yapılan ameliye vardır ki, bunun büyük faydası görülüyor. Yalnız, bu şekildeki gençlik ameliyesi neticesinde zürriyet kesilir. O sebepten, bu ameliye yaşı ilerlemiş olanlarda yapılır.*

Diğer taraftan, enjeksiyon tarikile gençlik verilir. Bilhassa Amerikade, koyun husyeleri bir mayi haline getirilerek deri altına şırınga edilmektedir.

Son defa, yine Amerikada, ademi iktidar bilhassa tenasül âzası üzerinde gayet basit bir ameliye ile giderilmektedir. Bu ameliye, bizim sünnet dediğimiz ameliyeden daha basit şekilde, fakat hiç bir uzvun vaziyetine nakise vermeksizin, sadece etlerin birbirine raptı suretiyle yapılmaktadır. Hülâsa, ademi iktidar sahasında daima ileriye doğru adımlar atıldığını görmekteyiz.,,

Değerli Profesör Doktor Behçet Sabitin, sualime cevap vermek hususunda gösterdiği nezaketi sui istimal derecesine vardırarak, ademi iktidarın sebepleri ve memleketimizde belsoğukluğu hastalığının vaziyeti hakkında da bilgisinden istifade ettim. Gençlere tavsiye mahiyetinde sözlerini defterime geçirdim. İdarî mahiyette alınabilecek tedbirler hakkındaki fikirlerini not ettim.

Çok enteresan ve herkesin sıhhati için pek faydalı olan bu izahatı yarın neşredeceğim.

HİKMET MÜNİR

Balkan Erkânıharp reisleri Bayramda

memleketimize gelecek

Ankara, 7 (Telefonla) — Balkan anlaşması erkânıharbiye reisleri Cumhuriyet Bayramından evvel memleketimize gelmiş olacaklar ve büyük bayramımızda hazır bulunacaklardır.

Diğer taraftan, İtalyan hariciye nazırı Kont Ciano'nun Ankarayı ziyaretinin tarihi henüz kat'î olarak tesbit edilmiş değildir.

Karadeniz mektupları: 21

PAZAR Kasabası

Dünya üzerindeki en genç dağ silsilesinin bulunduğu bir kasaba

YAZAN: ASIM US

(Artvin) Çoruh vilâyeti merkezi olduktan ve Hopa kazasını da kendi teşkilâtı arasına aldıktan sonra eski ismi (Atine) olan Pazar kasabası köyleri ile beraber Rize vilâyetinin biricik kazası olarak kaldı.

İstanbuldan Karadenize giden ekspres postaları gidişinde Rizeden sonra Pazara uğramaz. Yalnız dönüşte uğrayor ve buradan yük ve yolcu alıyor.. Çünkü Pazar Karadenizde yavaş yavaş ihracatı artan işlek iskelelerden biri olmuştur. Bu kazanın senelik ihracatı üç yüz bin liradan yarım milyon liraya kadar yükselmiştir.

Pazarda evvelce fındık çıkmazmış. Halk kazancını daha ziyade Rusyaya gitmek ve orada ticarî teşebbüslere girişmek suretile temin edermiş. Şimdi bu ticaret yolu kapanmış olduğundan Karadenizin diğer sahil mıntakalarında olduğu gibi Pazarlılar da fındık istihsaline ehemmiyet vermeğe başlamışlardır. Onun için ihracat mallarından biri fındık mahsulüdür.

Fakat Pazar'ın ıktısadî bakımdan asıl hususiyeti elmasındadır. Burada Pazar elması denilen bir nevi ekşimtirak ve sert elma cinsi yetişir ki büyük ve fevkalâde dayanıklı olur. Tatlı elma cinşine nisbetle kompostoya daha ziyade elverişlidir. Onun için son seneler zarfında bu cins elma bilhassa Almanyada çok rağbet bulmuştur.

Pazar'ın ekşi elması Amasyanın ve Gümüşhanenin tatlı elmasından daha çok dayanıklı ve nakliyata müsaid olduğundan ihracat malı olmak bakımından diğer elma cinslerine üstündür. Bu itibarla meyvacılığın teşviki için tedbirler alınırken Pazar elmasının bu üstünlüğünü unutmamak, icap eden yerlere buradan çubuk götürmek daha doğru olur, sanırım.

Pazar kasabasını ihata eden yerlerin coğrafî vaziyetine dikkat edilirse buradaki arazinin Rize ile Hopa taraflarındaki araziden farklı olduğu derhal görülür. Rize ile Hopa tarafları çetin, arızalı dağlık yerlerdir. Ziraata o kadar müsaid değildir. Halbuki Rize ile Hopa arasındaki Pazar muhiti daha ziyade ziraata elverişli, inbat kabiliyeti noktasından zengin, az arızalı araziden teşekkül etmektedir. Yüksek ve arızalı dağlar Pazar arkasında ve uzaklarda görülüyor.

Arazinin bu vaziyeti aynı zamanda bu yerlerin eski tarihini aydınlatacak noktalardan biridir. Pazar kasabasının önünde deniz içerisinde sahilde (Kız Kulesi) denilen bir kaya parçası ve bunun üzerinde bir küçük şato harabesi var. Başka yerlerde de bu harabeye benzer bir takım eski eserler varmış.. Bu türlü tarih bakiyesi harabeler sahilden içerilere doğru devam edip gidiyormuş.

Açıkça anlaşılıyor ki eski devirlerde bu yerlerdeki medeniyet hayatı etrafta büyük ihtiraslar uyandırıyor ve bu ihtiraslara karşı buradaki eserleri muhafaza için büyük gayretler sarfediliyormuş.

Pazar'ın arkasında ve uzaklardaki ufukları kaplayan yüksek dağlar var. Bu dağlar daha arkada (Altıparmak) denilen silsilelere giderler. Bu dağlar üzerinde tetkikat yapmak için buralara sık sık Alman profesörlerinin geldikleri söyleniyor. Güya bu dağlar dünya üzerinde teşekkül etmiş en genç bir silsile teşkil ediyormuş. Alman profesörleri de bu silsile üzerindeki ağaçlar ve hayvanlar vesairenin tiplerini ve tabiatlarını tetkik için geliyorlarmış. Bununla beraber böyle sık sık bir takım Alman profesörlerinin bu havaliye gelip gitmesi halk arasında acaba bu türlü tetkikler ile Jermen ırkının müstakbel inkişaf emelleri ile bir alâkası var mıdır gibi şüpheler uyanmasına sebep oluyormuş.

ASIM US

Günün Akisleri

Yeni Adana gazetesinde, Adananın ev kiralarına dokunan ve pahalılıktan şikâyet eden müstear imzalı bir yazı okuduk; şöyle deniyor:

— *Adanada Muharrem dediğimiz Teşrinievvel ve Teşrinisani aylarında, ev kiraları belli başlı bir dert halini arzeder. Bugünlerde en mühim ve en hararetli münakaşalar ve konuşmalar ev kira meselesini teşkil eder. Kimin lâflarına kulak verseniz ev, kime raslasanız ev tuttun mu, sualiyle karşılaşırsınız. İkinci bir mesele de, büyük küçük herkes iki odalı ev aramaktadır. Büyük evlere rağbet olmadığından boş kalmıya mahkûm ve küçüklerin de bunun tesiriyle kiraları artmaktadır.*

Sonra her Muharrem denilen günlerde kiralara beş, on lira zam edileceği şuyu bulur ve bu yüzden ekseriyetle aylık sahibi olanlarımız bunalırlar. Bu işte üzerinde durumaya değer bir şey daha varsa, o da âdet hükmü mucibince ev kira bedellerinin peşin olmasıdır.

Ev kiralarının peşin ödenmesi İstanbul için de varit bir mesele olmakla beraber Muharrem ayının kıymet derecesini anlıyamadık. Niçin bir arabî ayı kira ahkâmında başlangıç tutuluyor?

Sadece şu teklif Adana için çok yerindedir:

"Bunlara mahal kalmamak üzere Adanaya da bir inşaat şirketi celbine tevessül ve teşebbüs etmek yerinde bir hareket olur sanırız."

Harp edebiyatı

Son Posta'da Burhan Cahit yazıyor:

Geçen gün bir Japon harp tebliğini ajanslar şöyle verdiler:

"Şimdiye kadar Sanghay muharebelerinde Japonların zayiatı 1893 ölü ve 5693 yaralı. Buna mukabil Çin zayiatı kestirme 20 bin ölü, 30 bin yaralı."

Hakikati söylemekte hiç merhameti olmıyan rakamlar bile edebiyata girince lâstik gibi uzanıp kısalmak hassası gösteriyor. Japon tebliğindeki kesirli rakamlara dikkat ettiniz mi? Ölüler 1893 tür. Yani o kadar kat'î bir hesapla çıkarılmış, ölenler birer birer sayılmış ki meselâ Cinliler gibi topyekûn yirmi bin değil, 1893.

Hani bazı mağazalar camekânlarına eşya fiyatlarını gösteren etiketler koyarlar. Meselâ bir çorabın üstünde 95 yazılıdır. Neden 100 değil de 95. Bu hiç şüphe yok 100 rakamının ilk hamlede duyurduğu yüksek ifade kudretidir. Halbuki 95 yüzden eksik. Ama, ne kadar eksik. Onu hesap etmiye gelmez. Böyle bir kesirli fiyatla itiraz da edilmez. Çünkü derhal size şu cevabı verirler:

— O kadar ince hesap yapılmıştır ki bu ancak sermayesidir. Ve siz liranızı verirken yüz kuruştan eksiğine mal almış olmaktan gelen bir emniyet ve sevinçle geri kalan çeyreği bir banka çeki gibi cebinize yerleştirirsiniz. Bunlar psikolojik kanma ve kandırma fan tezileridir.

Ticarette pek revaç bulan bu rakam manevrası şimdi böyle harp bilânçolarına yapılıyor. Muhasımların resmî tebliğlerine dikkat ediniz. Kendilerine ait raporlarda kılı kırk yararcasına çıkarılmış hissi veren rakamlar, düşman zayiatını bildiren yekûnlarda yuvarlak ve şişkin hesaplar görürsünüz. Yüz binlerce insanın çarpıştıkları bir hengâmede 1893 ölü verdiğini söyliyen Japon karargâhında her halde pek zeki ve edebiyat meraklısı erkânıharpler var.

Hatay'da seçim

Kontrol komisyonu tayin edildi

Cenevre 7 (A. A.) — Milletler Cemiyeti konseyi İskenderun Sancağında yapılacak ilk intihabatı kontrola memur beş kişilik komisyonun azasını tayin etmiştir.

Bir Belçikalı, bir Holandalı, bir İngiliz, bir Norveçli bir de İsviçreli

Bu azalar tayinlerini kabul etmişlerdir. 11 teşrinievvelde Cenevrede buluşacak ve sonra Sancağa gideceklerdir.

Yugoslavya Başvekilinin seyahatleri

Belgrad, 7 (Hususî) — Yeni Yugoslav kabinesi dün ilk içtimaını yapmıştır. Başvekil Stoyadinoviç ilkteşrin ayının ortalarında Parise ve Londraya gidecek, oralardan avdet ettikten sonra Roma ile Sofyayı ziyaret edecektir. Bundan sonra Berline gitmesi ihtimali de vardır.

Berlin, 7 (A. A.) — Voelkischer Beobachter, B. Stoyadinoviç'in Paristen sonra Berlin'e gideceğini haber vermektedir.

Yeni Maarif tayinleri

Ankara, 7 (Telefonla) — Ankara erkek lisesi direktörlüğüne riyaziye muallimlerinden B. Şerif, Türk Maarif Cemiyeti lisesi direktörlüğüne de Ankara kız lisesi eski direktörlerinden B. Musa Kâzım tayin edilmişlerdir.

Ankara - Adana telefon hattı açıldı

Ankara, 7 (Telefonla) — Ankara — Adana telefon hattı bugün açılmıştır.

Hatla hususî görüşmeler yapılmıştır. Telefonda söz fevkalâde iyi duyuluyor.

İstanbul — Adana hattı da yakında açılacaktır.

Ankara — Adana arasında bir telefon muhaveresi 1 liradır.

Adana ile İstanbul arasındaki bir telefon muhaveresi de 1.5 lira olacaktır.

Bir âsi gemi tarafından iki ingiliz gemisi zaptedildi

Londra, 7 (A. A.) — Amirallik dairesinden bildirildiğine göre, York-Brook ve Dover - Abbey isimlerinde iki İngiliz gemisi, İspanyanın şimal yıkıcı gemisi tarafından zaptedilmiştir. sahilleri açıklarında silâhlı bir âsi ka-

Tiyatro:

TOKA

Şehir Tiyatrosu komedi kısmında mevsimin ilk piyesi

YAZAN:

Refık Ahmet Sevengil

İstanbul Şehir Tiyatrosunun bu seneki çalışmalarına iki koldan başladığı, Tepebaşı tiyatrsunda Şekispir'den dilimize çevrilen "Kuru gürültü"nün, Halep çarşısında Eski Fransız Tiyatrosunda da "Toka" isimli bir komedinin oynanmakta olduğu evvelce yazılmıştı. 'Kuru gürültü" temsili münasebetiyle düşündüklerimiz 5 teşrinievvel tarihli KURUN'da çıktı; bugün de "Toka" temsilinden bahsedeceğiz.

Fransız muharrirlerinden Edvard Burde, kendi memleketinde hırsızların. külhanbeylerinin kendi aralarında nasıl bir lehçe ile konuştuklarını merak etmiş; uzun uzadıya tetkiklerde bulunmuş; sonra bu tabakanın halkın ekseriyeti için meçhul ve merak uyandırıcı bir âlem olan hayatını sahneye çıkarmanın tecessüse hitap edeceğini ve alâka toplayacağını düşünmüş; Frik - Frak adını verdiği komediyi bu suretle vücude getirmiş. Frik - Frak'da Fransız külhanbeylerinin dilinde geceleyin yapılan hırsızlık demekmiş.

Bizim sevimli ve değerli arkadaşımız Fikret Adil, İstanbulun külhanbeyi hayatını iyice tetkik etmiş, o âlemdeki hususî konuşma şeklini yakından dinleyip öğrenmiş bir muharrirdir; Fransızcayı iyi bilir, Parisi de tıpkı İstanbul gibi, kenar mahallelerine varıncıya kadar tanır; üstelik tiyatro hayatının, tiyatro tekniğinin, tiyatro eserlerinin yabancısı değildir.

Fikret Adil, Edvard Burde'nin Frik - Frak'ını türkçeye adapte etmiş; gecelerin yapılan hırsızlığa bizim külhanbeylerinin dilinde tokacılık denilirmiş; onun için eserin türkçesine "Toka" adı verilmiş.

Piyesin basit olmakla beraber hoş bir vak'ası var: Filnca mücevherat mağazası memurlarından Mazlum, stadyumda bir gün tesadüfen yanyana oturmak fırsatını kazandığı güzel bir kadına âşık oluyor; bu kadın bir hırsızın metresidir, kendisi de hırsızlık işlerinde alâkalıdır; Bay Mazlum bu kadının peşinden sürüklenerek hırsızların, yankesicilerin, onlarla alâkalı kaldırım dilberlerinin gelip gittikleri bir meyhaneye kadar düşüyor; onun bu za'fından istifade etmek isteyen sevgilisi Sıdıka, hapishanedeki amanına para bulabilmek için Mazlumun malûmatını kullanıp mücevherat mağazasını geceleyin soymağa kalkıyor; muvaffak olamayor.

Mücevherat mağazası sahibinin bir genç kızı vardır ki babasının memuru Bay Mazlumu sevmektedir. Onun sevgisinin icbarı ile hırsızların yankesicilerin arasından kurtulan BayMazlum, genç kızla evleniyor; onlar eriyor muradına, biz de hafif bir neş'e içinde ve hoş geçmiş birkaç saatin lezzetini henüz muhafaza ederek çıkıyoruz tiyatrodan dışarıya...

Eserin muvaffak olup olmadığına karar verebilmek için önce maksadını aramak ve bu maksadı temin edip etmediğini düşünmek lâzımdır. Bu kabil eserler, hiç bir büyük iddia taşımadan sadece seyirciye son perde kapanıncaya kadar hoşça vakit geçirmek hedfini güder; Toka komedisini seyredenler tiyatrodan çıktıktan sonra hafızalarında belki de bu eserden kalmış büyük bir şey bulamıyacaklardır; fakat tiyatrodan çıkıncıya kadar sıkılmadan vakit geçirmiş oldukları da muhakkaktır. Yalnız bu neticeyi temin eden âmiller arasında elbette eserin uslûbundaki tuhaflık Argo dilinin hususiyetlerinden birini teşkil eden cinaslar ve nihayet eseri oynayan sanatkârlarımızın muvaffakiyti bir bir sayılmak icap eder.

Halide, Behzad, Hâzım, Vasfi gibi halkımız tarafından haklı olarak sevilmiş artistler bu eserde rol almışlardı; temsilde hemen hemen hiç birisinin oynuna pek fazla yük isabet etmiyordu; onların sahnede tabiî halleriyle gidip gelmeleri bile rollerinin hakkını vermiş olmaları için kâfi idi. Yorulmadan alkış kazandılar..

Perihan adında genç bir hanım kız, bu eserde mücevherat mağazası sahibinin kızı rolü ile ilk defa olarak sahneye çıktı; eserin başından sonuna kadar bir çok pasajlarda görülen ve prensipal sayılan rollerden biri..

Bayan Perihan rolünü mükemmelen ezberlemişti; bülbül gibi şakır şakır söyledi. İşe yeni başlamış bir artist için şimdilik rolünü ezberlemiş olmak kâfi bir meziyettir; tabiî gitgide rolünü anlamak, temsil ettiği hüviyetini derisi içine girmek, onun gibi duyup onun gibi düşünmek, onun gibi heyecanlanıp onun gibi yaşamak merhaleleri gelecek..

Uğurlu kademli olsun.

Tarih Sergisi halka açıldı

Türk Tarih Sergisi dünden itibaren halkın ziyaretine açık bulunmaktadır.

Müzeler idaresi sergiyi ziyaret etmek isteyenlere izahat vermeği de ruhte etmiştir.

Ancak sergiyi gezmek isteyenler bir gün evvelden Topkapı sarayı, Ayasofya ve Asarıatika müzelerinden duhuliye kartı almak mecburiyetindedir.

Biletler ücretsiz herkese verilmektedir. Sergi bundan başka haftala iki gün olmak üzere bütün mekteplerin ziyaretine de tahsis edilmiştir.

Berber dükkânlarındaki radyolar

Bazı belediye şubeleri tarafından berber dükkânlarına konan radyolardan lûbiyat resmi istenildiği berber ler cemiyeti tarafından belediyeye şikâyet edilmiştir .

Belediye vaziyeti tetkik etmiş, berber dükkânları oyun, eğlence yerlerinden madud olmadığından, bura lardaki radyolardan lûbiyat resmi alınmaması bildirilmiştir.

Itfaiye mektebinde dersler

İtfaiye efradı için senebaşında bir mektep açılmış, burada elliye yakın itfaiye efradı ders görmüştü.

Vali ve belediye reisi Bay Muhittin Üstündağ efradın imtihan neticelerini gözden geçirmiş, mektep hocalarına teşekkür ederek ikinci devrenin başlamasını bildirmiştir.

İkinci tedris devresi 18 teşrinievvel pazartesi günü başlayacaktır.

Kitaplar ay ortasına kadar hazır

Kültür bakanlığı ders yılının da girmiş bulunması dolayisile, mektep lerde okutulacak kitaplar etrafında çok yakından alâkadar olmaya başlamıştır. Haber aldığımıza göre herhangi bir sebeten şimdiye kadar Devlet matbaası tarafından yetiştirilnemiş olan kitapların süratle tabı ve derhal piyasaya çıkarılmasını emretmiştir. Diğer taraftan bu kitapların matbaa tarafından yetiştirilememek ihtimali de gözönünde bulundurularak diğer matbaalara verilmesi için de ayrıca tebliğ yapılmıştır.

Devlet matbaası müdürü B. Nail bu hususta dün bir muharirimize şunları söylemiştir:

Son iki gün içerisinde ilkokulların yurd bilgisi ile lise birinci sınıf kimya ve ortaokulların riyaziye kitaplarını satışa çıkardık.

Hendese kitabı da basılmakta olup nihayet ay ortasına doğru o da talebelere yetiştirilmiş bulunacaktır.

ŞEHİR HABERLERİ

Yeni işleyecek otobüsler

Taksim - Yıldız, Sirkeci - Topkapı

Taksim—Yıldız ve Sirkeci—Topkapı arasında işliyecek otobüslere aid resmî muamele dün tamamlanmıştır. Her iki hata altışar otobüs verilmiştir. Bu suretle İstanbulda işleyen otobüslerin sayısı 128 e baliğ olmuştur. Yeniden otobüs çıkarılmıyacaktır.

Bakırköy, Eyüp hattında çalışan otobüslerden bir kısmının sabahları zarar ettiklerini söyliyerek Maçka — Beyazit hattına verilmelerini istemişlerdir. Maçka — Beyazit hattında on birden fazla otobüs işletilmesine caddelerin vaziyeti dolayısiyle imkân görülmediğinden otobüsçülerin bu müracaatı kabul edilmemiştir.

Dişçi mektebinde

Dişçi okuluna hariçten malzeme getirip diş tedavi ettirildiği için dişçiler bu vaziyeti kazançlarına bir darbe telâkki etmişler, ya tamamen bu usulün kaldırılmasını, yahut tahdit edilmesini istemişlerdi.

Haber aldığımıza göre, Rektörlük, gelen dilekçeyi tetkik etmektedir. Fakat, bilindiği üzere, dişçi okulu talebesi staj yapmak ve staj larını muhakkak surette dişleri bozuk kimseler üzerinde tecrübe etmek mecburiyetindedirler. Bundan başka okulun diş tedavisi için lâzım malzemeye tahsis edeceği varidatı da yoktur.

Bu iki sebepten dolayı dişçi okulunda hariçten gelen hastaların dişleri muayene edileceği gibi, dişlerini tedavi ettirmek istiyenler de malzemelerini getirdikleri takdirde arzuları yerine getirilmektedir.

Buraya zengin veya fakir olarak gelenler ayırdedilmiyecektir; tedavi hususunda her ikisi de ayni şartlara tâbi tutulacaktır.

Rektörlük, dilekçeyi kabul etmiyerek bunun kabil olamıyacağını alâkadarlara bildirecektir.

Para Borsasında dünkü muameleler

İstanbul para borsasında dün birinci tertip Türk borcu tahvilleri 13,40 tan, ikinci tertip Türk borcu tahvilleri 13,05 ten muamele görmüştür.

Bundan başka Ergani tahvilleri 97 den Merkez bankası hisse senetleri 90 dan, Anadolu demiryolu tahvilleri 40,60 tan Aslan çimento tahvilleri 11,15 ten muamele görmüş, bir İngiliz lirasına merkez bankası tarafından 627 kuruş tesbit edilmiştir.

Diğer taraftan evvelki gün Londra borsasında 150,53 franktan kapanmış olan bir İngiliz lirası dün sabah 150,34 de açılmış, 150,28 frank ta kapanmıştır.

Alâkadarlara göre bu vaziyet zahirî bir sükûnetin ifadesidir.

Altın fiyatı dün borsa haricinde 10,58 den açılmış, 10,59 da kapanmıştır.

Topkapı sarayı avlusundaki araştırmalar

Türk Tarih Kurumu ile müzeler idaresinin müştereken Topkapı sarayı ikinci avlusunda yaptıkları hafriyattan muvaffakıyetli neticeler alınmağa başlanmıştır.

Bu sahanın her noktasında tarihî kıymeti itibarile inceden inceye tetkikler yapılmaktadır.

Hafriyata yağmurların başlaması na kadar devam edilecek, kış esnasında hafriyata ara verilerek gelecek ilkbaharda tekrar işe başlanacaktır.

Tarihî Çirağan sarayı tamir edilecek

100,000 liralık bir tahsisatın gelmesi bekleniyor

Bugünkü Akademi binası ne olacak?

Müzeler idaresi Çırağan sarayını bugünkü yanık vaziyetinden kurtarmak için Maarif Vekâletinden salâhiyet istemiştir. Maarif Vekâleti bu teşebbüsü takdir ederek muvafakat etmiş, derhal işe başlanmasını ve icap eden hazırlıklara geçilmesini emretmiştir.

Bunun üzerine şehrimiz Müzeler mimarı Kemal Altan, Belediye mimarî şubesi müdürü Ziya, Nafia mimarı Faruk'un iştirakiyle kurulan komisyon birkaç gün sonra faaliyete gerek evvelâ Çırağan sarayında bir keşif yapacaktır.

Aldığımız malûmata göre; sarayın keşif ve şartnamesi hazırlanırken sarayın eski mimarî şekli de gözönünde tutulacaktır. Binanın tamiri için icap eden tahsisat henüz belli olmamakla beraber 100 bin liradan fazla tahmin edilmektedir.. Diğer taraftan tamir gören sarayın güzel sanatlar akademisine terkedilmesi ihtimali de vardır. Akademinin bugün bulunduğu Fındıklı sarayı ihtiyaca kâfi gelmediğinden Çırağan sarayı bu ihtiyacı tamamiyle karşılayabilecektir. bu takdirde bugünkü Akademi binası ne olacaktır? Bilindiği üzere İstanbul liman işletmesi, yeni rıhtımların inşası projesinde, Fındıklıya kadar rıhtım yapmayı tasavvur etmektedir. Diğer taraftan şehir plânında Akademinin öte tarafında kalan kısımda yeni inşaat yapılmak ihtimali vardır. Bu itibarla Akademinin vaziyeti meşkûk görünmek'edir. Bununla beraber Akademi binası da tarihî ehemmiyeti haiz olduğundan başka bir mektep halinde kullanılmak ihtimali de mevcuddur..

(Bugün yedinci sayfamızda bu tarihî sarayın inşası ve yanış şekli etrafındaki yazıyı okuyunuz.)

Tramvay Şirketi

Halktan aldığı fazla paraları ödüyor

Tramvay şirketi tarafından İstanbul halkından alman 1700000 lira ile Eminönü meydanının açılacağını yazmıştık.

Yaptığımız tahkikata göre Tramvay şirketinin Belediye hesabına Cumhuriyet Merkez Bankasına yatırdığı para hayli yekûna baliğ olmuştur.

Şirket 13 mart 935 tarihinde ilk taksit olarak 300.000 lira yatırmış, bunu 8 ağustos 935 tarihinde 350.000 lira takip etmiş, aynı ayın son günü otuz bin lira daha yatırmıştır. Bundan sonra her ayın sonuncu günleri on beşer bin lira yatırılmıştır. Şirket 937 senesinin her ayında yirmi yedişer bin lira yatırmıştır. Şirketin iki ay daha aynı miktarda para yatırdıktan sonra borcu 410.000 liraya inecektir.

Fakülteler de bir dersten kalanlar

Üniversitenin muhtelif fakültelerinde bir dersten dönen talebenin durumunu tetkik maksadiyle her fakültenin profesörler meclisi toplanarak bu meseleyi görüşmüşlerdir. Aldıkları numaralarm düzeltilmesine imkân görülenlerin bir kısmı dikkate alınmış ve netice rektörlüğe bildirilmiştir.

Üniversite idaresi muvaffak olan talebelerin adlarını fakültelere asmış bulunmaktadır.

Basın Kurumu Kongresi

İstanbul Basın Kurumundan: 7 Birinciteşrin 1937 tarihinde toplanan İst. Basın Kurumu umumî heyeti ekseriyet temin edilemediğinden 22 Birinciteşrin 1937 cuma günü saat 13.30 a bırakılmıştır.

Ankara - Istanbul hava yolculuğu

Yeni tayyare ilk seferini bugün yapıyor

Devlet havayolları tarafından İngiltereden satın alınan dört motörlü büyük tayyare bu gün Ankara — İstanbul arasında ilk seferini yapacaktır.

Tayyare saat on beşte Yeşilköyden kalkacak, yarın Ankaradan tekrar İstanbula dönecektir.

On yolcu alan bu tayyare pazar günlerini İstanbulda geçirmek isteyen Ankaralıları getirecektir.

Yakalanan bir kaçakçı

Dün şehrimize gelen Toros ekspresi yolcuları arasında gümrük ve inhisarlar memurları tarafından şüpheli görülen Ömer adında birinin üzerinde, eşya ve bavullarında araştırma yapılmış, bir siyah beze sarılmış olduğu halde 78 adet kaçak çakmak taşı bulunmuştur.

Çakmaklar derhal müsadere edilerek imha edilmiş, kaçakçı Ömer hakkında zabıt tutularak kanunî takibat yapılmıştır.

Hayvanlara eziyet mi?

Himayei Hayvanat cemiyeti arabalara fazla yük doldurduğunu, üstelik hamalların eşyalar üzerine bindiklerinden şikâyet etmektedir. Cemiyet yeniden belediyeye baş vurarak zabıta memurlarının bu işle ehemmiyetle alâkadar olmalarını isteyecektir.

Uyuz hastalığı almış

Halil isminde bir adam dün Adliyeye müracaat ederek, uygunsuz bir kadmla temas neticesinde uyuz hastalığına yakalandığını iddia etmiş, Adliye tabibince muayenesini istemiştir.

Halilin adliye doktoru tarafından muayenesi sonunda, uyuza yakalandığı anlaşılmıştır.

Cemile kadın dövüldü mü?

Cemile adında bir kadın mahkemeye müracaat ederek kocası Kenan, kaynanası İrfan ve kaynı Faik tarafından dövüldüğünü ileri sürmüştür.

Bu davaya dün birinci sulh cezada bakılmış, suçlu Kenan Cemileyi dövmediğini söyliyerek kendini şöyle müdafaa etmiştir:

— Bu kadın benim metresimdir. O gün kardeşimin çocuğunun ölüm haberini alınca fazla müteessir oldum ve kederimi unutmak için ahbablarmdan birinin düğününe beraberce gittik.

Düğünde eğlence sırasında teessürüm arttı ve ağlamağa başladım. Bu sırada Cemile geldi beni teskin etmek istedi. Kendini tersledim fakat hiç bir zaman dövmüş değilim. Bütün mesele bundan ibarettir.

Mahkemece diğer şahitlerin dinlenmesine lüzum görüldüğünden başka bir güne bırakılmıştır.

Sarıyer koruluğundaki cinayet davası

İki sene kadar evvel Sarıyer koruluğunda bir cinayet işlenmiş İbrahim isminde bir genç nişanlısı Belkıs'ı tabanca ile vurarak öldürmüştü.

İbrahim yapılan muhakemesi sonunda beraet etmiş, fakat temyiz mahkemesi tarafından bu karar bozulmuştu.

Temyizden naksedilerek asliye ikinci cezaya verilen bu davaya dün başlanmıştır.

Davacı maktulenin babası doktor Mehmed Nureddin kalb hastalığından muztarip olduğu için gelmemiş yerine oğlu Nureddin varis sıfatiyle gelmişti.

Mahkeme Nureddinin vekâleti olmadığından, Mehmed Nureddin'in evinden istinabe yolile ifadesinin alınmasına lüzum görerek muhakemeyi başka bir güne bıraktı.

SON HABERLER

Amerikan Cumhurreisini tenkit ediyorlar

Dünyayı harbe sürükliyecekmiş

Vaşington, 7 (A. A.) — Amerikanın bitaraf kalması lehinde harekette bulunan altı teşekkül neşrettiği müşterek bir tebliğde, Roosevelt'in nutkunu tenkid ve reisicumhuru 1917 deki yolu takiben memleketi yeni bir harbe sürüklemekle ittiham eylemektedir.

Yine bu tebliğde, Roosevelt'in hiç bir kurucu sulh programı ortaya koymadığı, millî bir umde olan bitaraflık kanununu ihlâl etmekte olduğu ve sulhu kurtarmak için yegâne çarenin demokratik prensiplerin tatbiki bulunduğu beyan olunmakta ve Roosevelt diktatörce hareket etmekle itham edilmektedir.

CENEVREYE BİLDİRİLDİ

Cenevre, 7 (A. A.) — Amerika Birleşik devletlerinin İsviçredeki elçisi, Amerika hariciye nezaretinin Çin — Japon meselesi hakkında neşrettiği tebliğin metnini Milletler Cemiyeti genel sekreterline tevdi eylemiştir. Milletler Cemiyeti genel sekreteri de bu metni, Assambleye, Konseye ve Milletler Cemiyeti azası hükûmetlere bildirmiştir.

KONFERANS TOPLANIYOR

Londra, 7 (A. A.) — Dokuz devlet muahedesini imza etmiş devletler konferansının toplanması hakkında Paris, Londra ve Vaşington arasında fikir teatisine devam olunmaktadır.

Halledilmesi lâzımgelen meseleler arasında, konferansın toplanacağı şehir ile muhtelif devletlerin bu konferansın ne suretle temsil edilecekleri keyfiyeti vardır.

Eğer konferans, Vaşingtonda toplanacak olursa, Avrupa devletleri hariciye nazırlarının bizzat konferansa gidemiyecekleri ve bu takdirde hükûmetleri Vaşingtondaki büyük elçilerinin temsil eyleyeceği tebarüz ettirilmektedir.

Fransız başvekilinin sözü

Paris 7 (A. A.) — Amerikan kulübünde bir ziyafet sonunda nutuk söyliyen başvekil B. Chautemps, Fransız milletinin Amerikan cumhuru B. Ruzvelt hakkında taşıdığı yüksek hayranlık ve derin sempati hislerine terceman olduktan sonra, ezcümle demiştir ki:

B. Ruzveltin son nutku, bütün dünyada derin ve devamlı bir tesir icra edecektir. Fransa, bu nutkunda, kendisinin heyecanla bağlı bulunduğu bütün prensiplerin mevcud bulunduğunu memnuniyetle görmüştür.

Fransaca, insanların hayatında olduğu gibi, devletlerin hayatında da ess, hukuk ve ahlâk kaidelerine hürmettir.

Fransa, mukavelelere karşı yapılan her türlü ihlâllerin ve bir memleketin mülkî tamamiyetine ve bir milletin hürriyetlerine karşı bilerek yapılan her türlü tecavüzlerin diğer milletlerin ve umumî sulhun menfaatlerini derin surette sarsmakta olduğunu katiyetle hissetmektedir.

Beynelmilel kanunlara karşı yapılan tecavüzlere, ancak bütün sulh sever milletlerin müşterek azmi, geçilmez bir hail teşkil edebilir.

Fransa sulhu Avrupa hayatında sükünetin iadesine yardım edecek bütün siyasî meseleleri, en derin bir adalet ve uzlaşma zihniyeti ile nazarı dikkate almaya hazırdır.

Fakat ayni zamanda, Frnsa, kendi emniyetinin ve istikblinin emrettiği hayatî menfaatlerini müdafaa etmeğe ve beynelmilel cemaata karşı olan taahhütlerini tam surette tutmağa da ayni derece kuvvetle azmetmiş bulunmaktadır.

B. Chautemps, kadehini B. Ruzveltin sıhhatine kaldırmış ve sulh yolunda gittikçe daha fazla birbirlerine yaklaşan Fransız ve Amerikan demokrasilerindeki hissiyat beraberliğini tebarüz ettirerek sözlerine nihayet vermiştir.

Japonlar

Boğulmak tehlikesinde...

Tokyodan bildiriliyor:

İmparator Seyetler birliğinin Tokyo Büyük elçisi B. Slavutskiyi kabul etmiş ve yemeğe alakoymuştur.

Bu kabulda Japonya hariciye nazırı B. Hirota ile sarayın teşrifat nazırı da bulunmuşlardır.

Tiyençin 7 (A. A.) — Çinliler Maçang civarında büyük kanalın setlerini yıkmışlardır. Sular, şimal cephesindeki Japon mevzilerini tehdid etmektedir.

Japonlar bir yer daha aldılar

Tiyençin 7 (A. A.) — Japon ordusunun bir tebliğinde, Japon kıtaatının tayyare ve zırhlı tren yardımı ile Pingyuanı zaptettikleri bildirilmektedir. Bu mevki Tiyençin Puku hattı üzerinde ve Tehçuy ile Çinan arasındadır.

Salgın tehlikesi var

Tiyençin 7 (A. A.) — Tiyençin de dört ve Dairende de 11 kolera vakası kaydedilmiştir. Japon makamatı hastalığın Japon ordusuna da sirayet etmemesi için ihtiyat tedbirleri almıştır.

TAYYARE DÜELLOSU

Şanghay, 7 (A. A.) — Japon donanmasının tayyareleri, dün saat 11.30 da Nankin üzerinde bir cevelân yapmışlar ve askerî hedeflerini bombardıman etmişlerdir. Bu cevelânlar dolayısiyle havada tayyareler arasında bir düello yapılmış ve bu düello esnasında Japon tayyareleri, 3 Çin tayyaresini düşürmüştür. Japon tayyareleri, bundan sonra yere inmiş olan 7 Çin tayyaresini de tahrip etmişlerdir.

ÇİNLİLER ÜMİTTE

Şanghay, 7 (A. A.) — Amerika hariciye nezaretinin Çinin Japonlar tarafından istilâ edilmesini takbih eden dünkü beyanatı, resmî Çin mahafilinde büyük bir memnuniyet tevlit etmiştir.

Çinliler, Milletler Cemiyeti ile Amerikanın süratle harekete geçeceklerini ümit etmektedirler, aksi takdirde ihtimal bir cihan harbinin vukuuna mani olmak için vakit gecikmiş olacaktır.

ÇİNLİLERİN KAHRAMANLIKLARI

Nankin, 7 (A. A.) — Çin resmî tebliği:

Bütün Şanghay cephesinde şiddetli muharebeler devam etmektedir. Japon kıtaatı ağır topçunun himayesi altında ilerlemeğe teşebbüs etmişlerse de Çinlilerin gösterdiği çetin müdafaa karşısında muvaffak olamamışlar ve Çin kıtaatının mukabil bir taarruzu üzerine de Liuhang — Lotien'de ağır zayiata uğramışlardır. Düşmandan pek çok mühimmat iğtinam olunmuştur.

Çin kıtaatının gösterdiği kahramanlık her türlü takdirin fevkindedir. Luhang'da kıtaatımız üç neferle bir kumandandan ibaret kalıncıya kadar hatlarımızı müdafaa etmiş ve nihayet takviye kıtaatı gelerek düşmanı ricate mecbur bırakmıştır.

Chapei'de Çin kıtaatının güzel bir tabiyesi neticesinde, Japon kıtaatı için ihraç edilen 300 tank ele geçirilmiştir.

Pazartesi gecesi Japonlar Lotien üzerine yaptıkları taarruzda zehirli gaz kullanmışlardır.

Bu sabah 15 Japon tayyaresi Nankin'i ve diğer bir hava filosunu da Vuhu'yu bombardıman etmiştir. Japon tayyareleri öğleden sonra tekrar Nankin'i bombardımana teşebbüs etmiş ise de akim kalmıştır.

SON ASKERÎ HAREKAT

Şanghay, 7 (A. A.) — Japon bahriyesi namına söz söylemeğe salâhiyettar bir zat, dün gazetecilere beyanatta bulunarak Japon donanması tayyarelerinin Çin arazisinin birçok mıntakalarında bilhassa Şanghay, Kuang, Nankin ve Kanton'da büyük bir faaliyet göstermiş olduğunu söylemiştir.

Japon ordusu namına söz söylemeğe salâhiyettar bir zat da Şanghay cephesinde Çin kıtaatının Lotiyen ve Yuhang'ın garbindeki mıntakalarda şiddetli mukabil taarruzlarda bulunmuşlardır. Çinliler, buralarda bütün kasabalarda ve nehirlerin kıyılarında müdafaa tertibatı vücude getirmektedirler.

Vusung limanını geçmekte olan bir Japon cüzütamı ağır zayiata duçar olmuştur. Bu mıntakada muharebeler devam etmektedir.

Şimalî Çin cephesinde Japonların hareketleri Çansi, Hopey ve Şangtung'da devam etmektedir.

Valencia hükûmeti

Orduya karşı tedbir alıyor

Valancia, 7 (A. A.) — Millî müdafaa nezareti, bir kararname neşrederek ordunun siyasetle alâkasını kesmek için birtakım tedbirler almıştır.

Bu kararname mucibince, ordu erkân ve zabitanına siyasî mahiyette herhangi bir umumî toplantıya iştirak etmek veya gazetelere beyanatta bulunmak yasaktır.

Kararnamenin esbabı mucibesinde ezcümle deniyor ki:

Ordumuzu bugün terkip eden unsurların mahiyetine nazaran herhangi bir teşekkülün bu orduya sahip olduğu kanaatinin ortaya çıkması tecviz edilemez. Ordu, herkesindir ve hiç kimsenin değildir. Ordu, milletin bizzat kendisidir.

Havalar gene fenalaştı!

Salamanca 7 (A. A.) — Frankocu karargâhının resmî bir tebliğine göre Asturya ve Leon cephesinde fena havalar hertürlü harekâta mani olmaktadır. Bununla beraber nasyonalistler, Leon cephesinde Ternes dağını ele geçirmişlerdir.

Aragon cephsinde de Nasyonalistler, Şabnanigos mıntakasında düşmanın birçok taarruzlarını püskürtmüşlerdir.

Kaçan İspanyollar Frankonun arazisine dönüyor

Bayonne 7 (A. A.) — Muhtelif ilâyetlerden gelen üç binden fazla İspanyol mültecisi bugün Frankoculuğun ellerinde bulunan İspanyaya gitmek üzere Hendayeye gelmişlerdir.

Bu hafta SAKARYA sinemasında

VERA KORENE VE PİERRE RİCHARD WİLLM

Çarın Yaveri

Zengin ve hareketli filmde zaferden zafere koşuyorlar.

Dünkü Rusyanın bütün itikat ve sofulukları.. Bir entrika.. Bir ihtiras

SHIRLEY TEMPLE'in

Hiçbir filmi eğlenceli ve acıklı mevzuu itibarile

Zengin çocuğu

Fransızca sözlü son filmi ile kıyas edilemez.

Bu akşamdan itibaren

SARAY

Sinemasında

Umumun alkışlarına mazhar olacaktır. Tuhaf sahnelerinin sevimliliği ve SHIRLEY TEMPLE'in tebessümü, bütün İstanbul halkını SARAY sinemasına koşturacaktır. İlâveten: FOX JOURNAL son dünya havadisleri.

Çocuklara tenzilâtlı fiatlar: 20 ve 25 kuruştur.

İtalyanın cevabı sabırsızlıkla bekleniyor

Musolini Romaya geldi; cevap yakın mı?

Paris, 7 (A. A.) — İtalyan cevabına intizaren Popoulaire gazetesi diyor ki:

Mussolini'nin Franco'ya gönderdiği tebrik telgrafı Fransız — İngiliz teşebbüsüne ilk cevaptır. Mallorke hava üssüne merbut İtalyan hava kuvvetlerinin muhakkak olan Valancia ve Barselona bombardımanlarına iştiraki ise, ikinci bir cevap teşkil eder. Bu nevi cevaplar silsilesi biribirini takip edebilir ve edecektir de. Gerek Londrada gerek Pariste bu cevaplar silsilesine bir nihayet vermek hususunda kat'î bir karar verilmiş bulunuyor.

Jour gazetesi de şöyle yazıyor:

Fransa ve İngiltere İtalyanın cevabını oldukça büyük bir sabırsızlıkla beklemektedir. Bu cevabın bugün veya yarın verileceği ümit ediliyor. Fransız siyasî mahafilinde Romanın cevabına ilânihaye intizar edilmiyeceği kızgın bir eda ile söylenmekte ve Londra ile müştereken ikinci bir teşebbüs yapılacağı ilâve edilmektedir.

ROMA SIKIŞTIRILIYOR

Roma, 7 (A. A.) — İngiltere büyük elçisi ve Fransa maslahatgüzarı, İtalyayı Üçler müzakeresine davet eden Fransız — İngiliz notasına İtalyan hükûmetinin derhal cevap vermesi için bugün Chigi sarayı nezdinde müşterek bir teşebbüste bulunmuşlardır.

MUSSOLİNİ ROMAYA GELDİ

Roma, 7 (Hususî) — Almanya seyahatinden avdet ettikten sonra Rocea Caninate de birkaç gün için istirahata çekilmiş olan Mussolini dün Romaya dönmüştür.

KURUN — İtalya Başvekilinin Romaya avdet etmesi Fransız — İngiliz notasına cevap verilmesi noktasından ehemmiyeti haizdir. Zira hariciye nazırı Kont Ciano İngiliz ve Fransız notasına ancak Mussolininin fikrini aldıktan sonra cevap verebileceğini bildirmişti. Şimdi Mussolini vazifesi başına dönmüş olduğuna göre bugünlerde beklenen cevabın verileceği tahmin olunabilir.

ROMA CEVAP VERİYOR

Roma, 7 (A. A.) — Salâhiyettar bir menbadan bildirildiğine göre, Fransız İngiliz davetine İtalyanın cevabı yarın veyahut cumartesi günü muhakkak tevdi edilecektir.

BEYNELMİLEL YANKESİCİ

BUGÜN İPEK Sinemasında

FERNAND GRAVEY

EDVIG FEUILLERE

Merak - Heyecan ve neş'e dolu bir film

İstemiye istemiye yankesici olan meşhur bir Avukatın eğlenceli gülünçlü, heyecanlı maceralazı

GÜLMEYİ ve EGLENMEYİ SEVENLER İÇİN

Gazetesi olmıyan bir gazeteci
Parası olmıyan bir milyoner kızı
Nikâhlısı olmıyan bir nikâh
Ateşi olmıyan bir yangın
Kaçakçısı olmıyan bir kaçakçılık

ÇİFTE KUMRULAR

(Fransızca)

LİLİAN HARVEY - HENRY Garat

BU AKŞAM TÜRK sinemasında

Görülmemiş bir sevişme usulü
Neşesine doyulmıyacak bir mevzu
Zevkine kanılmıyacak bir müzik
Görmekle bıkılmıyacak bir film.
En son moda evlilik hayatı

Tefrika Numarası : 27 Yazan : Niyazi Ahmed

"Tercüme ve iktibas hakkı mahfuzdur,,

8,000,000 fişek infilâk etti

üç Başkumandan arasında ihtilâf vardı. Ömer Paşa ingiliz ve Fransızlara muhalifti

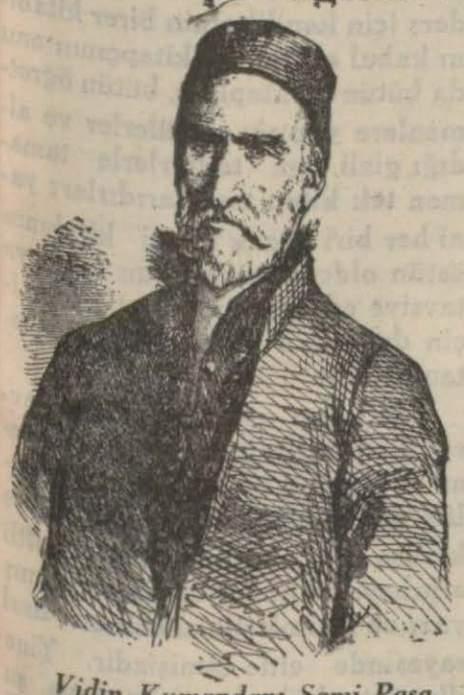

Vidin Kumandanı Sami Paşa

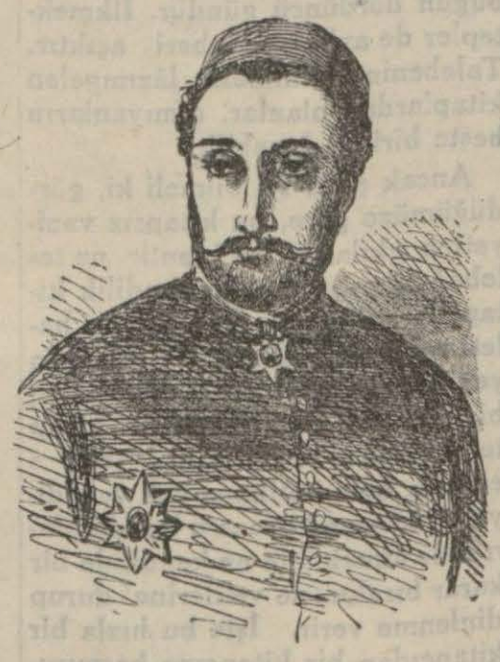

Ferik Ahmed Paşa

Gece saat dokuza kadar devam eden çarpışmalardan sonra Ruslar ricata mecbur oldular. Ölü ve yaralı olarak beş bin kişi zayiat vermişlerdi. Türk zayiatı 1150 kişiden ibaretti.

Düşmanın ricati ile Türk ordusu dopdolu ambarları da ele geçirmiş bulunuyordu.

Bu harpte, Rus yaralıları arasında garip bir hâdise oldu. Ağır yaralı bir Rus askeri, Türk neferini yanına çağırarak türkçe:

— Ben ölüyorum... Cebimdeki mektubu al..

Demiş ve gözlerini kapamıştı.

Mektupta şu satırlar vardı:

"Ben, Bahçesaraylı bir Türküm. İsmim Abdullahdır. Harbe kendi arzumla girdim. Fakat kardeşlerime bir tek kurşun atmadım. Bütün kurşunları boşa attım. Maksadım, Türk ordusuna girebilmektir. Eğer bu olmazda beni ölü bulursanız şehid Türk askerleri ile gömünüz.."

Bahçesaraylı Abdullah, Türk askerleri tarafından büyük bir merasimle gömüldü.

Müttefik ordular ve hastalık

Geliboluya, sonra Varnaya gelen İngiliz ve Fransız orduları hastalıktan kendilerini kurtaramadılar. Bu, büyük bir harbe girmeğe hazırlanan kuvvetler için korkunçtu. Harp, ordular için emir alındıktan sonra biraz da heyecanlı ve zevkli olur. Fakat hastalık çarpışmadan daha korkunçtur. İki bin beş yüz kişi ile hareket eden şark sipahilerinin öle öle üç yüz kişi kalmaları hastalık dehşetini büsbütün artırıyordu.

General Konrober fırkasındaki hastalık ta Fransız ordusunu şaşırtmıştı. Buradaki vefiyat 2750 yi bulmuştu.

Mevcud medenî vasıtaların hepsine başvuruluyor, fakat hiç bir tesiri görülmiyordu. Hastalık gün geçtikçe artıyordu. Efrad ve zabitan harbe girmeden mahvolmanın iztirabını tatmış bulunuyorlardı.

Orduları, başlangıçta yeis ve ümitsizliğe düşüren hastalığa feci bir hâdise daha inzimam etmişti. Bu da, ordu cephaneliğindeki infilâktı.

Ordugâhta çıkan yangın cephaneliğe sirayet etmiş ve tam sekiz milyon fişek infilâk etmişti.

Kolera İstanbulda da vardı. Semt semt birçok musaplara rastlanıyordu. Bu, şehirde umumî bir heyecan uyandırdı. Fakat alınan tedbirler hastalığın önünü almağa muvaffak oldu. Koleradan ölenler için de doktorların verdikleri raporlar halkın heyecan ve korkusunu teskin etmeğe muvaffak oldu. Doktorların raporları şu idi: Ölenler, köprü altındaki bakır dubalarda yakalanan midyelerden zehirlenmislerdir. Hiç birinde kolera ârazı görülmemiştir.

Sıvastopola doğru

Müttefik devletler, başlangıçta Rus kuvvetlerini pek çabuk ve kolayca mahvedeceklerini umarlarken böyle olmadı. Bunun sebebi karaya asker ihracında alınan tedbirlerin isabetsizliğinde bulunmaktadır.

Lord Roglan

Fransızlar Balaklava (Balıklı ova) veya Kaçka'ya asker ihracını, İngilizler de Gözleve'ye çıkmasını isteyorlardı. Cevdet Paşanın rivayetine göre Ömer Paşa her iki yere de muarız bulunuyor:

— Yapılacak iş Basarabyaya hücum etmektir. diyordu.

Fakat buna, ne İngiltere, ne de Fransa razı oldu. Paşa bu bahsi yazarken şöyle diyor: "İlk önce, en müstahkem kale olan Sıvastopola hücum edildi. Alınamıyarak harp devam etti. Eski şevkını kaybettirdi."

Cevdet Paşanın yazdığı bu satırlar çok doğrudur. Müttefik ordular muhtelif Rus kuvvetleri ile küçük müsademelerden sonra doğrudan doğruya Sıvastopol üzerine yürümüşlerdi. Harbe başlanırken her üç devlette bilhassa Türk ordusunda müthiş bir manevî kuvvet vardı. Rus orduları ilk çarpışmada mahvedilecekti. İngiliz ve Fransız orduları da aynı kanaatle hareket ediyorlardı. Fakat başlangıçta kuvvetli cepheden hareket ediş harbi uzatmış ve ilk günlerin heyecanı sönmüştü.

* * *

Kırım sahillerine gidilmeden önce Türk amirali Ahmed Paşa, amiral Dondas, amiral Sir Edmon Lion, Fransız amirali Hamelin arasında ihraç şekli ve günü tesbit edildi.

Balçıktan üç Fransız ve bir Türk fırkası, Varnadan bir Fransız fırkası ile dört İngiliz fırkası ve bin mevcutlu İngiliz İskoç süvari livası gemilere girdiler. Fransız filosuna mensup on beş yelkenli harp gemisi ile Türk filosuna mensup sekiz yelkenli harp gemisi, üç müsellâh vapur Fransız ve Türk askerini nakledeceklerdi.

Bütün gemiler ufaklı büyüklü 300'e baliğ oluyordu.

Askerin gemiye nakli esnasında acıklı bir vaka oldu. İçinde yirmi Fransız Zuhal askeri bulunan bir sandal devrildi. Kurtarmak için yapılan yardımların hiç bir tesiri görülmedi. Hepsi çantaları ve silâhları ile boğuldular.

(Arkası var.)

izmirde

22 yaşında genç bir kız

Tabanca ile oynarken yaralanıp öldü

İzmir (Hususî) — Karşıyakada ölümle neticelenen ve herkesi teessüre düşüren feci bir hâdise olmuştur.

Vakanın kurbanı, İzmirin çok yakından tanıyıp sevdiği Dede Remzi Zeytinin yirmi, yirmi iki yaşlarındaki kızı Bn. Nerimandır.

Hâdise, B. Remzinin, Salihpaşa caddesinde, 5 numarada ve Karşıyaka iskelesinin tam karşısına isabet eden evinde vukubulmuştur.

Bayan Neriman yalnız bulunduğu odada can sıkıntısı ile biraz kitap okuduktan sonra, babasının tabancasını alarak kurcalamağa başlamıştır.

Tam bu sırada, bir silâh sesi duyulmuş ve esasen muttasıl kahvehane ve iskele önünde oturan ve gezinmekte bulunan Karşıyakalılar, telâşla sesin geldiği tarafa teveccüh etmişlerdir. Evdekiler, Bayan Nerimanın bulunduğu odaya koşunca zavallı kızı, başından aldığı korkunç bir yara ile kanlar içinde yerde yatarken bulmuş ve bittabi vaziyetin dehşeti ile acı çığlıklar atmağa başlamışlardır.

Silâh sesi ve çığlıklar, çarçabuk, feci bir hâdisenin geçtiğini herkese anlatmış, gerek Dede Remziyi, gerekse Bayan Nerimanı tanıyıp sevenler koşuşmuş, toplanmışlardır. Zabıta derhal faaliyete geçmiştir.

Varılan netice, biçare kızın, genç yaşta bir kazaya kurban gittiğini göstermiş, muhitte büyük bir teessür doğurmuştur. Neriman, vurulduktan biraz sonra ölmüştür.

Zahire Borsası

7-10-937

	K.	P.	K.	P.
Buğday yumuşak	5	34	—	—
Buğday sert	5	5	5	10
Arpa	4	—	4	5
Bakla	3	38	4	10
Çavdar	4	3	—	—
Mısır sarı	4	5	—	—
Yulaf	3	20	3	25
Kuşyemi	7	15	—	—
Keten tohumu	15	—	—	—
Keçi kılı	54	—	—	—
Tiftik oğlak	150	—	—	—
Tiftik mal	130	—	—	—

GELEN			GİDEN	
Buğday	195	Ton	İç fındık	48,1/2 „
Çavdar	30	„	K. tohumu	19,3/4 „
Arpa	60	„	Kıl	14,3/4 „
Afyon	7	„	Tiftik	12,1/2 „
Mısır	30	„	İç badem	1/2 „
Keten tohu	20	„		
Fasulye	19,1/4	„		
İç fındık	15	„		

KISA HABERLER

* Trabzon - Erzurum - İran yolunun otobüs ve kamyon servisine ait umumî tarife hazırlanmış, yol 12 mıntakaya ayrılmıştır.

Birinci kısımda yolcu başına 70, ikinci kısımda da 150 kuruş alınacaktır.

* Bir müddettenberi şehrimizde bazı tetkikat ile meşgul olan gümrük ve inhisarlar vekâleti müsteşarı Adil Okuldaş dün Ankaraya hareket etmiştir.

* Galatada yapılacak yolcu salonunun katî projeleri 15 güne kadar bitirilmiş olacaktır. Proje hazırlandıktan sonra Vekâlete tasdik edilmek üzere gönderilecek, Teşrinisaninin ilk günlerinde ihalesi yapılarak bilfiil inşaata başlanmış bulunacaktır.

* Rumelihisarının inşa tarihi ile beraber yapılmış olan tarihî mescidin harap minaresi ve binası eski şeklini kaybetmek üzere olduğundan Müzeler İdaresi tarafından tamir edilecektir.

üniversite beşinci yılında

Dün sabah merasimden sonra derslere başlandı

Tıb fakültesi dekanı tarafından verilen izahattan sonra bir Üniversite talebesi kürsüde..

Üniversitenin kurluşunun beşinci yılı olmak münasebetile dün sabah saat onda konferans salonunda bir merasim yapılmış ve bunu müteakip derslere başlanmıştır.

Rektör Bay Cemil Bilsel kültür bakanı Bay Saffet Arıkanın manevralara gitmesinden evvel Üniversiteye ait bazı meseleleri kendisile görüşmek üzere evvelki gün Ankaraya gitmiş ve Üniversiteyi açmak işini tıp fakültesi dekanı Bay Nureddin Ali Berkala bırakmıştı. Bu münasebetle Bay Nureddin Ali Berkal Üniversite rektörünün evvelce hazırlamış olduğu nutku okumuştur:

"— Üniversite bugün beşinci ders yılına başlıyor. İstanbulun kurtuluş bayramının ertesinde başlayan beşinci ders yılının her birimize kutlu ve iyi verimli olmasını dilerim. Üniversitenin beşinci ders yılını bu dilekle açıyorum.

Bu yılın önemi

Üniversite için bu ders yılının ayrı bir önemi vardır. Sözlerimin daha başında bu önemi tebarüz ettirmek isterim. Bu ders yılı sonunda Üniversite, beşinci yılını bitirmiş olacaktır. Asırlardanberi kurulmuş olan Üniversiteler için beş yıl çok bir zaman değildir. Fakat, Türkiye inkılâp memleketidir. İnkılâp, zaman mefhumunu tanımaz ve yıllarda yapılabilecekleri günlere sığdırır. Kuruluş devresinde çalışmalarına, İnkılâp Türkiyenin ihtiyaçlarına göre hız vermek mecburiyetinde olan Üniversitemiz için beş yıl az bir zamandır. Bu beş yıl sonunda Üniversite verimini gösterebilmelidir. Profesörlerimizden, bu seneki çalışmalarını ona göre tanzim etmelerini, dilerim.

Beş yıl sonunda Üniversite adında bir eser bastırmak fikrindeyiz.

Üniversitenin iddiası

İstanbul Üniversitesinin iddiası dünyanın sayılı üniversitelerinden biri olmaktır.

İstanbul Üniversitesini büyük iddialarına ulaştırma yolunda fedakârlıkla çalışan öğretici ve öğrenici bütün sayın arkadaşlara bu açılış gününde Üniversitenin teşekkürlerini arzederim.

Üniversitenin bu yıllki verimi

Üniversite bu yıl 469 mezun vermiştir.

Bunların 189 u tıptan, 132 si hukuktan, 39 u edebiyattan, 110 u fenden, 53 ü dişçi okulundan, 46 sı eczacı okulundan mezun olmuşlardır. Üniersite tahsilini bitirmek için var kuvvetile çalışan ve Üniersite mezunu olmak şerefini kazanmış olan değerli arkadaşları tebrik eder. kendilerine yeni mesleklerinde başarılar dilerim.

Tıp fakültesinde 1088 talebe vardır. 1, 2 nci sömestr imtihanına tabi olmadığından geçen yıl 1198 kişi imtihana girmiş, 1083 ü muvaffak olmuştur.

Nisbet yüzde doksan sekizdir.

Hukukta 1160 talebe vardır. Bunların ancak 880 i imtihane girmiş ve ancak 508 i geçmiştir.

Nisbet yüzde 58,8 dir.

Fende 1454 talebe vardır. İmtihana girenlerin sayısı 1077 dir. Ve 696 sı geçmiştir.

Nisbet yüzde 64,25 tir.

Edebiyatta imtihana girenler 294 tür, muvaffak olanlar 255 tir. F. K. B. sınıfına geçenler de 325 tir.

İktisat fakültesinden 118 talebeden imtihana girenlerin sayısı 98 ve geçenlerin de 53 tür.

Nisbet yüzde elli dörttür.

Diş tababeti okulundan imtihana girenler 114 tür, geçenler yüzdür. Eczacı okulundan 149 talebeden 93 ü imtihane girmiş ve geçmiştir.

Dönenler

İmtihanda muvaffak olamayanların sayısı tıpta 115 ve nisbeti yüzde ondur.

Bunların 84 ü sekizincide, 18 i altıncıda, 80 i dördüncü sömesterde dir.

Hukukta birincide 179, ikincide 161, üçüncüde 32 dir.

Fen fakültesinde 381 kişidir.

Edebiyat fakültesinde dönenler 29 dur. Dişçide 14, iktisatta 45 kişi dir.

Dil imtihanlarına giren talebenin yekûnu 2893 tür. Muvaffak olamayan 85 kişidir.

Türk İnkılâp tarihi imtihanlarına girenlerin sayısı 855 tir. 2 kişi muvaffak olamamıştır.,,

Bay Nureddin Ail bundan sonra Üniversitenin mevcut kadrosu, profesörlerin miktarı, Üniversiteden ayrılan profesörler etrafında izahat vermiş ve şöyle devam etmiştir:

Yeni yapılacak paviyonlar

Hasekide 60 kişilik tedavi paviyonu doksan üç bin liraya, Gurabada kadın ve doğum paviyonu doksan dört bin liraya, kulak paviyonu 82 bin liraya ihale edilmiştir.

46,380 liralık garp Anfisi, 120 bin liralık göz paviyonu münakasadadır. 370 bin liralık birinci hariciye paviyonu münakasası da ilân edilmiştir. Kimya enstitüsü ve eczacı mektebinin 320 bin liraya pljnları yapılmaktadır.

En acele ettiğimiz talebe lokantası ve oyun salonu idi. Onlar da bir iki haftaya kadar ilân edilecek hale gelecektir.

Üniversite meydanına Atatürkün büyük bir heykelini dikeceğiz. Heykelin Atatürkün Cumhuriyeti gençliğe emanet ettiğini göstermesini istiyaruz.

İki bin kişi alacak bir konferans salonuna, bir talebe yurdu binasına, bir fizik enstitüsüne ihtiyacımız var.

Son söllerim; Şarayını, ilim kurumlarının ve ilim toplanmalarının yeri yapan, en büyük feyzi ilmi himaye ve teşvik etmekte bulunan ve güneşin aydınlıklarile ilmî çalışmalara yol

(Lütfen sayıfayı çeviriniz.)

Günün meselesi

Japonya nasıl, kimler tarafından idare ediliyor?

Çin - Japon harbinin alacağı istikamet sonunda Japonyanın vaziyeti ne olabilir?

Çinde yaralanan Japon askerlerini eğlendiren Japon kadınları ..

1905 yılında Rus - Japon harbinin vukubulduğu yıllarda, Japonlar ordu ile donanmayı kendi ırklarının belkemiği derecesine getirerek kuvvetlendirmişlerdi. Harbin kazanılması ordunun mevkiini büsbütün yükseltti, imtiyazlı yüksekliklere çıkardı. Yapılan hususî kanunlarla, yalnız parlâmentonun değil, hattâ hükûmetin kontrolü bile, ordunun üzerinden kaldırıldı. Bu kanunlara göre, deniz ve kara genel kurmay başkanlıkları doğrudan doğruya imparatorla muhabere eder, direktif ve emirleri hükümdardan alırlardı. Tayin ve azilleri imparator yapardı.

Hükümdar Mikado'nun kuvvet ve şevketi ise kudsî derecelere çıkarılmış ve harp açıp sulh yapmak salâhiyetleri Mikadonun talep ve arzusuna tâbi kılınmış idi. Binaen aleyh, hükümdarla konuşup karar veren genel kurmay başkanlıklarının haricî siyaset üzerindeki nüfuz ve tesirleri de, parlâmento ve hükûmetin nüfuzundan belki daha da fazlaydı.

Ordu bu suretle "hükûmet içinde hükûmet,, vazifesi görüyor ve bu vazifesini, çok kereler, devletin menfaatlerine aykırı şekillerde ve istemiye, istemiye fenalık suretinde, yapıyordu. Çinde olduğu gibi, Japonyada da askerî kumandanların belli başlıları birer "siyasî müstakil kuvvetler,, halinde devlet dümeninin başında roller ifasına başlamışlardı.

(Saga) namile ve küçük rütbeli zabitlerden müteşekkil askerî bir teşkilât. Japonyanın mukadderatı üzerinde çok mühim siyasî roller oynamıştır.

Halkın teveccühünü celbedebilmek maksadile, (Saga) teşkilâtı faşist temellere dayanan Radikal bazı ıslâhat plânları çizmiş, bunları, halk arasında propaganda etmiş ve demagojiye varan çığırtkanlıklarla, efkârı umumiyeyi kazanmağa da muvaffak olmuştu.

(Saga) teşkilâtının liderleri olan generallerden Araki, Mugo, ve Mazaki 1931 yılında Japonyada çok büyük nüfuz kazanmışlardı. General Araki kapitalistlere karşı şiddetli bir mücadele bayrağı açmış ve "ordu milletin, millet ordunundur,, düsturunu ileri sürerek bir asker taannüdü ile kolis arkasından hükûmet ve milleti idareye koyulumuştu.

(Buşidu) denilen Japonyaya mahsus bazı ahlâkî prensipleri milletin üzerinde, havsalaya sığamıyacak bir şekilde, tatbike çalışmıştı. Garp medeniyetini benimsedikleri halde, bu medeniyet düsturlarını Japon âdet ve an'anelerine uygunlaştırarak tatbik eden Japonlar indinde, General Arakinin yeni ahlâkî nizamları hoznutsuzluk doğurmuştu. Maamafih, vatan menfaatlerini her şeyin fevkinde tutan bu namuslu askerin, kaba da olsa, mertçe güttüğü yol, Borjuvalar arasında da sempati kazanmamış değildi.

Demagoji ile karışık telkinat ve faşizme benzeyen esasatı müdafaa eden Generalin maksadı, komünizmi tepelemekti. Bu cihetler, kapitalist sınıfın menfaatine de uyuyordu. Fakat, ordunun çok fazla şımartılmış olması neticesinde, donanma ve kışlalardaki zabitler devletin haricî siyasetini askerî toplantılarda münakaşa ve müzakereye başlamışlar. Menfaatleri çiğnenenler General Arakiye düşman, menfaatlerine uyanlar ise dost olmuşlardı. Ordu ikiye, hattâ, üçe, dörde ayrılmıştı..

Bunlardan bazıları derhal harp ilân edilerek Mançuriyi, bütün Çini zaptetmek istiyorlardı. Bazıları ise yalnız Asya ile iktifa etmiyerek Avrupaya da bir cihangir savletiyle saldırılmasını talep ediyorlardı.

Ordunun ağır masrafı, milletin zayıf ve fakir omuzlarını inim, inim inletiyordu. Zabit ve kumandanların maaşları haddinden aşırı bir dereceye çıkarılmış, devlet bütçesinin yüzde ellisinden fazlası orduya tahsis olunmuştu. Parlâmentodaki mebuslar bu bütçeyi azaltmağa teşebbüs ettikleri zaman ordu mensupları bağırmağa, memleket içinde kıyamet koparmağa başlamışlardı. Bunlar:

"Muhtekirler, kendi dalâverelerini, ordunun bütçesinden keserek kapatmağa çalışıyorlar,, diye protesto yağdırıyorlardı.

Bu protestoların neticesi, Başvekil Himanuni'ye suikast yapılmasına kadar vardı. 1932 yılının başında, askerî iki komplo hazırlandı, bunlardan birini "İmparator bayrağının ihtilâli,, diğerini ise Saga teşkilâtı hazırlamıştı.

Komploların birincisi meydana çıkarıldı ise de, (Saga) mensupları ihtilâl bayrağı açarak, müthiş mitingler tertip ettiler ve hücuma geçtiler. Bütün resmî devair, banka, gazete idarehaneleri ile parti klüpleri zaptedildi ve hükûmet iskat edildi, (Saga) bu suretle orduyu eline tamamiyle alarak idareye vaziyet etti.

İsyan ve ihtilâli hazırlıyarak muvaffak olanların hareketi, ordudaki genç unsurları yeniden şımartı. Herkes ukalâ kesilmişti. Siyasî suikastlar bu tarihten sonra fazlalaştı.

Albay Nesioto'nun teşkil ettiği İtsu Kakay namındaki Terrorist teşkilâtı, 15 mayıs 1932 yılında Başvekil İnukay'ı katletti. Bundan başka, daha bir sürü suikastlar tertip edildi. Hükümdarın en yakın müşaviri olan Prens Sayundjünün ikametgâhı önüne toplanan Terroristler: "Kahrolsun kapitalistler, kahrolsun diplomatlar, kahrolsun partiler,, diye bağırıştılar. Bunlar köylü ile amelenin. himayesini istiyorlardı. Fakat bu lozunglar, General Araki tarafından kandırıs maksadiyle ileri sürülmüş, hakikatte tatbiki kabil olmıyan şeylerdi. Cahil halk bu düsturlarla uyuşturulmuş ve Saito kabinesinin arkasında duran General Araki hakikî bir diktatör gibi memleketin dahilî ve haricî işlerinde hükmünü yürütmeğe başlamıştı. Amiral Saito akıllı ve müdebbir bir zat idi. Ordudaki genç zabitleri memnun etmek için General Arakiye iltifat ediyor; ona nüfuz ve salâhiyet veriyordu. Maamafih, zaman geçtikçe, Amiral, Generali kandırmağa başlamış ve ordunun siyasete karışması hakkında yaptığı telkinatını kabul ettirmeğe başlamıştı. General Araki. ordu mensuplarını bu fikre meylettirmiye çalışırken, Terroristler, yeni suikastlar tertip etmişler ve General Araki de dahil olduğu halde bütün nazırları öldürmek istemişlerdi. Maamafih, meydana çıkarılan bu suikast akim kalmıştı.

Çin - Japon harbinin alacağı istikamete göre, suikastçıların harekâtı taayyün edecektir. Çini ve Asyayı zaptetmek istiyenler şimdilik birer köşeye çekilmiş olup Neticeyi beklemektedirler. Bunların fantaziye varan istilâ emelleri o derece mubalâgalıdır, ki Japon ordusu Çini büsbütün zapt ve istilâ etse bile, yine memnun olmıyacaklardır. Fakat, bu defa Çin öyle kolay kolay yutulur lokma olmadığını göstermeğe başlamıştır.

Bakalım, hâdiseler ne doğuracak?

M. Necmettin Deliorman

---

gösteren Atatürkün devrinde, onun kurduğu ve koruduğu Üniversiteye talebe ve profesvr olarak bağlı olmak en büyük şereftir.,,

Bundan sonra ilk açış dersini fen fakültesi profesörlerinden Bay Fen mizen türkçe olarak ermis ve iki kademli ve iki de en yeni talabe kürsüye çıkarak profesörlerini selâmlamıştır.

Selâmdan sonra merasime son verilmiştir.

Almanya'da

Kışın ne yenir, ne içilir?

Bunu hükûmet tayin eder

Almanyada kış yaklaşırken bir faaliyet başlar: Hükûmet vatandaşlara kış için bazı vazifeler verir.

Bunların başında gelen, bir yemek listesidir.

Mışın ne yenecek? Bunun tayin edilmesini Almanyada herkes hükûmetten bekler. Çünkü Almayada gıda maddeleri bol bol yenecek derecede değildir, idareli yemek lâzımdır.

Kış yemeklerinde takip olunacak nizam, "tek kap,, dır: Her öğünde bir tek yemek yenecek. Bundan başka, haftanın muayyen günlerinde et yenmiyecektir. Çünkü o günlerde kasapların et satmaları yasaktır.

Diğer taraftan, kış tedbirleri arasında, fakirlere yardım meselesi de vardır. Her Alman vatandaş kışın ne yiyeceğini hazırlarken, bu cüz'î yiyeceği bile bulamayan Almanları düşünür ve onlar için para verir. Fakirlere yardım için iane toplanan günler vardır. Bundan başka, her isteyen Alman kış için fakirlere yardım teşekkülüne teberruatta bulunur.

Bu suretle toplanan para her sene aşağı yukarı iki yüz milyon lira kadar bir yekûn tutmaktadır. Hükûmet bu para ile, fakirlere dağılmak üzere, patetes, konserve, kömür ve giyecek, ayakkabı alır.

Halktan toplana ianelerden başka, fakirlere yardım olarak memur ve işçilerden de maaşlarına ve ücretlerine göre vergi kesilir.

Kışın tek kap yemek yemek usulü ile, memlekette kalan para da iki yüz milyon lira kadardır.

Fakirlere yardım ianesile toplanan para her sene on binden fazla bir nüfusa dağıtılmaktadır. Gerek iane toplama, gerek iaşe dağıtma teşekkülerin de beş yüz bin kişi çalışmaktadır.

Şüphesiz ki kış hayatı yalnız yiyecekten ve giyecekten ibaret değildir. Kışın eğlenceleri de vardır. Kışın soğuk ve açlıktan kurtarılmaları için para toplanan fakirlerin bu ihtiyacı da düşünülüyor ve onlara, patates, kömür, elbise verildiği gibi, bedava sinema ve tiyatro biletleri de dağıtılıyor; konferanslara, konserlere parasız girmeleri temin olunuyor.

Mektep kitapları

Yapılan neşriyat tek kitap aleyhine çıkmamalıdır

Mektepler açıldı; yine kitap yok! Talebe yine kitapsız günler geçiriyor. Filvaki İstanbulda lise, ortamekteplerin resmileri açılalı bugün dördüncü gündür. İlkmektepler de aybaşındanberi açıktır. Talebenin edinmesi lâzımgelen kitaplardan olanlar, olmıyanların beşte biridir denebilir.

Ancak şunu iyi bilmeli ki, gördüğümüze göre, bu kitapsız vaziyetten sıkılan ne mekteptir, ne talebe! Sıkıntının çoğu şimdilik kitapçılara düşüyor. Genc talebe haleti ruhiyesi bellidir: İlk günlerin yeni bir şey görmek heves ve ateşi, bir gün sonra yapraklarını kesipte varsa resimlerini temaşa ederek, hele imtihana çok var, diye bir köşeye koyacağı bu kitapları elde etmek için ne kendinde bir karar bırakır, ne velilerine durup dinlenme verir. İşte bu hızla bir kitapçıdan bir kitapçıya başvurulur ve kitapçılar alış veriş etmeden ziyade (yok!) demekten ve sebeplerini anlatmaktan yorulurlar. Mektep kitaplarını açılışın ilk günlerine yetişmiş görmeyince başlayan bu feryat aylar geçip te edinilemeyen geçmiş zamanların sabır ve teennisine bakılırsa, bu neşriyat âdeta bir gayri tabiilik hissi verir. Dün Devlet Matbaası müdüriyle konuşan muharririmizin getirdiği cevaplar da bunu teyit edecek mahiyettedir.

Bir kere öğretmenlerin kitapsız bırakılmadığını yine bu neşriyattan öğreniyoruz. Maarif Vekâleti ilk günlerde tam olarak talebenin eline verilemeyeceği anlaşılan kitapların ilk formalarını o derslerin öğretmenlerine yetiştirmiş: Bu formalarla siz ders vermeye başlayabilirsiniz demişler. Esasen bütün bütün kitaba ververilmeden okutulan dersler yok mu?

Hususiyle Devlet Matbaası neşriyatının ilk kısımlarını İstanbula vermiş olsa, gönderilen bir kitabı alması için günler, haftalar geçmesi lâzımgelen vilâyet mekteplerini daha uzun sürecek bir mahrumiyet içine sürüklemiş olacaktır. İstanbul, öbür vilâyetleri daha çok intizarda bırakmıyacaktır.

Sonra, bu neşriyatı yapanlar, bu geç kalmaların içyüzlerini, pek iyi de bilirler.

Ders kitaplarımız bir inkılâp geçirmektedir. Meselâ geçen bahardanberi yine gazeteler yazmaktadırlar ki mektep kitaplarının talebeye mefhum vermekte güçlük gösteren yabancı terimleri, ıstılahları daha iyilerile değiştirilecektir. Bu karar, bu hazırlık, bu gecikmeyi tabiî kılmaz mı?

Dün öğrendik: Şimdi bu terimler ayrı ayrı basılmaktadır. Yeni terimlerle karşılıklarını gösteren bu terim kılavuzları ile bu yıl bir geçit devri geçirilecek. Öğretmen, talebe eski ile yeniyi karşılaştırarak belleyecek.

Bu neşriyat arasında asıl haksız bulduğumuz noktayı söyliyeli[m]. Tek kitap aleyhtarlığı.. Tek kit[ap] kitapçılığın dar görüşle aleyhi[n]dedir; fakat itiraf etmeli ki [bir] ders için kendilerinin birer kita[bı]nı kabul ettiren on kitapçının o[n]da bütün mekteplere, bütün öğr[et]menlere yaptığı sirkülerler ve [...]dığı gizli açık tedbirlerle tam[a]men tek kitap taraftarıdırlar; y[e]ni her biri ancak kendi kitabın[ın] üstün olduğunu ve onun talebe[ye] tavsiye edilmesini, yahut talebe [i]çin doğrudan satın alınmasını [is]temektedir.

Tek kitap usulü hepsinden e[v]vel kitap satışı üzerinde birçok f[e]na itiyatların önünü almış bir a[h]lâk müeyyidesi oldu. Bugün b[...] kuruşa alıp okuttuğunuz şu cil[tli] alfabeyi bu kadar temiz basılm[ış] yazı ve resimlerile ancak bu us[ul] sayesinde elde etmişizdir. Yi[ne] ilkmekteplerin yeni basılmış [...] tabiat bilgisi kitabına bakınız! [...] kuruştur. Kağıt ve tertibi, resimle[]ri, baskısı ve bunların üstünde t[a]biat bilgisini körpe zihinlere b[ir] zevk olarak sindiren bu eser üz[e]rinde de her mektebin her öğre[t]menine ayrı ayrı takdir hakkı va[r]. O da bu eseri birkaç sene son[ra] daha eğer noksanı varsa onu gid[e]recek bir yenisini, daha salâhiye[t]li takdirlerin temyizine arzetme suretinde kullanılabilir.

Kitapsızlık o kadar telâşa h[a]veriyorsa, ne diye Üniversiteni[n] bu kadar talebesi, bu kadar yıld[ır] biribirlerinin not defterlerinde geçinirler veya bir düziye sarı de[f]ter doldurmaya mahkûm edilirke[n] ses çıkarmıyoruz. Üniversite k[i]taplarının ticaret mevzuu olm[a]masından mı?

Bizce tek kitabın temin edeceğ[i] fikir ve tedris ve vahdetten edin[i]lecek büyük fayda, birkaç haft[a] kitapsız beklemeğe değer.

Bayram hazırlıkları

Cumhuriyet bayramı proğramı ha[zı]rlıklarına yakında başlanacaktır.

Bayramın ilk gecesi her sene va[li] konağında verilen balonun bu sen[e] Dolmabahçe sarayında verilmesi d[ü]şünülmektedir.

Sağlık Servisimiz

Hususî doktorumuz Pazartesi günleri saat on beş buçuktan yirmiye kadar gazetemiz idarehanesinde, Cumartesi günleri de saat 14 ten 19 a kadar Lâleli Tayyare apartımanları ikinci daire üç numarada daima okuyucularımızı yedi kupon mukabilinde kabul eder.

Aynı şekilde diş doktorlarımız da okuyucularımızın emirlerine hazır bulunmaktadır. Diş doktorumuz Fahrettin Dişmen Parmakkapı İstiklâl caddesinde 127 numarada pazartesi günleri saat 14 ile 20 arasında bulunduğu gibi doktor Necati Pak[a]şi de Karaköy Mahmudiye caddesi 1—3 numarada salı ve cuma günleri aynı saatlerde okuyucularımızın dişlerine bakacaklar ve ufak tedavilerini yapacaklardır.

Aynı zamanda Beşiktaş tramvay caddesi Erip apartımanında sünnetçi Emin Fidan muhtaç okuyucularımızın çocuklarını sünnet edecektir.

Ayrıca Aksaray Pertev Eczanesi yanında 352 numarada sünnetçi ve sıhhat memuru Nuri Eşsiz KURUN doktorunun vereceği enjeksiyonları beherini yedi kupon mukabilinde ve abonelerimize en elven şeraitle çocuklarının sünnet ameliyelerini yapacaktır.

İsimlerini yazdığımız doktor, dişçi ve sünnetçilere müracaat ederken KURUN'un hizmet kuponundan yedi tane götürmek lâzımdır.

— KURUN —

Hizmet kuponu

Bu kuponu gazete idaresine getirenler

1 — Küçük ilânlarını parasız bastırırlar

2 — Kurunun hekimlerine parasız baktırırlar.

3 — Hukuk ve malî müşavirlerine her türlü kanun yollarını parasız sorup öğrenir.

Kadın köşesi

Ellerimiz

Ellerimizin tabiî yumuşaklığını kaybetmemeğe dikkat edelim

Kadının en güzel vücud parçalarından birinin de eller olduğunda hangimiz şüphe edebiliriz?.. Eski şairler tarafından kâfur renginde ve göğercin kanatlarına benzetilen eller, kadınlığın kendisine ihtimam göstermeğe başladığı daha ilk gündenberi erkeklerin dikkatini çekmiş, ve belki de sırf bu noktadan kadınların da, gittikçe artan bir titizlikle üzerin de durdukları vücud parçalarından birisi olmuştur.

Bununla beraber, ellere, şüphesiz ki yalnız kadınların dikkat etmesi doğru değildir. Erkek ve kadın hepimiz her işimizi ellerimizle yaparız. Ellerimiz açık bulunan uzuvlarımızın birinci plânında gelir... Belki de yıkanmamış bir yüz karşımızdaki insanın üzerinde belli bir akis bırakmaz? Fakat temiz olmıyan bir el....

Sadece burada söylemek istediğimiz şey temiz bir ele de göstrilecek ihtimam derecesidir. Hele bir kadın için...

Zaten ellerinin kıymetini bilmiyen bir kadın olmayacağına göre bu ihtimam nasıl yapılacak?..

Bir kere tırnaklarımıza göstereceğimiz ihtimama gelelim. Ellerimizin temizliği, rengi ve tabiî cilâsı kadar tırnaklarımızın da bu işte mühim rolü yok mudur?.

Her şeyden evvel tırnaklarımıza bizzat kendimizin alâka göstererek meşgul olmamız lâzımdır. Çünkü, ellerimizi nihayet sabun ve su ile yıkadıktan sonra temizliyebileceğimiz halde tırnaklarımıza sun'î vasıtalarla da ihtiman göstermek lâzımdır. Bir kere, tırnaklarımıza tabiatın verdiği cilâyı katiyen kaybetmemeliyiz. Her kadının bildiği gibi, elleri muhafaza etmek hususunda sıcak ve soğuk suyun aynı dakikalarda kullanılması nasıl cildimize tesir ediyor ve onu büzüyorsa, aynı şekilde tırnaklarımızı da tahrip eder. Bilhassa tırnaklarımızın uzunluk derecesi bu arada gözönünde bulundurulmalıdır. Tabiî bir tırnak nasıl derimize en yakin olan bir tırnak değilse derimizden çok uzaklaşan yahud çok neşvünüma buldurduğumuz bir tırnak ta aynı şekilde tabiî değildir.

Diğer taraftan ellerimizi iyi tutmak hususunda, acaba iş görmemenin bir rolü var mıdır?.. Bunu şüphesiz reddedemeyiz. Hiç iş görmiyen ve mütemadiyen elleri üzerinde ihtimam gösteren bir kadın daha ziyade muvaffak olur.. Fakat iş gören ellerin mutlak surette bozulacağı da yanlıştır. Sadece, biraz yukarıda da işaret ettiğimiz gibi, yapılan işten sonra ellerimize dikkat etmekte gecikmemeliyiz..

Ellere dikkat etmenin en basit, ve pratik şekli de onu, tabiî yumuşaklığından uzaklaştırmamaktır.

Para için değil, Pul için harp..

Belki ekseri harpler para içindir. Fakat, Cenubî Amerikada pul için de harp ediyorlar:

Mikaraga ile Honduras hükûmetleri arasında, bir pulda yanlış olarak hududun diğer komşu arazisine tecavüz etmesi yüzünden harp çıkacağını daha evvel yazmıştık. Hakikaten bu mesele bugün daha gergin bir safhaya girmiştir ve bir harpten pek haklı olarak korkulmaktadır. Zira, tarihte —hem de çok yakın bir tarihte— bunun bir benzeri olmuştur:

Gürültüsü hâlâ devam eden Şako muharebesine sebep olan meselede, Paraguvay'la Bolivya arasında Şako arazisinin kat'î olarak taksim edilmemesidir. Bu arazi Bolivya pullarında da, Paraguvay pullarında da kendi memleketlerine mülhak gibi gösterilmiştir.

Mekteplilere, Çocuk velilerine, Okul Direktörlerine:

Mektep kitaplarınızı almadan.... bir kere eski tanıdığınız

"VAKIT,, Kitabevine

uğrayınız. İlk, Orta, Lise, Yüksek ve Meslek... Her okulun, her sınıfı için, her dilden, her türlü maarif neşriyatını buradan kolaylıkla ve derhal edinebilirsiniz.

Rastgele yerden almanın sonunda yanılma, yorulma, vakit kaybetme olabilir, üzülebilirsiniz.

İhtisasa her yerde kıymet vermeli: (VAKIT KİTABEVİ) de mektep kitapçılığında ihtisas kazanmıştır.

Kitap üzerine gelecek her sorguya karşılık verilir.

ADRES: İstanbul - Vakıt Yurdu. Telefon: 24370. Telgraf: Vakıt - İstanbul. Posta kutusu: 46.

Pehlivan köyündeki tren kazası

İki konvansiyonel çarpıştı; 7 yaralı var

Dün sabah saat 4,20 de Pehlivan köyünde halkı korku ve heyecan içinde bırakan bir tren kazası olmuş, mukabil istikamette giden iki tren büyük bir müsademe neticesinde biribirine girmiştir.

Muharririmizin yaptığı tahkikata göre hâdise şöyle cereyan etmiştir:

İstanbuldan hareket eden Konvansiyonel treni sabah 4,20 sularında Pehlivan köyü istasyonunda makas başında durmadan doğrudan doğruya istasyona girmiş; bu sırada mukabil taraftan gelen Edirne Konvansiyonel trenile çarpışmıştır.

Müsademe o kadar anî olmuştur ki herhangi bir tedbir almağa imkân hasıl olmamış, ve kazanın önüne geçilememiştir. Müsademe esnasında her iki trende çığlıklar kopmuş, halk korku ve heyecan içerisinde bağırmağa başlamıştır. Fakat hâdiseyi müteakıp heyecan ve telâşın çok mübalâğalı olduğu anlaşılmıştır. Bu vakada yalnız 7 kişi yaralanmıştır.

Bunlardan biri ateşçi Nazım, şefdötren İsmail Ahmet, Çek talebesinden bir ecnebi yolcu ile Edirneye giden bir kişidir Bunların yaraları da söylendiği gibi ağır değildir.

Hâdiseyi müteakıp Pehlivan köyü adliyesi işe vaziyet etmiş ve tahkikata girişmiştir. Bir taraftan da İstanbul işletmesine haber verilmiş olduğundan, 9 uncu işletme müdürü Cemal Sertter, 9 uncu işletmenin bütün müfettişleri bir otodrezine atlıyarak hâdise mahalline hareket etmişlerdir.

Bundan sonra idarenin fen heyeti de trenle Pehlivan köyü istasyonuna gitmiştir.

İlk yapılan tahkikatta, kabahatin İstanbuldan giden Konvasyonel trenin makinistinde olduğu görülmüştür. Çünkü makinist, herhangi bir işareti beklemeden doğrudan doğruya istasyona girmiştir.

Çarpışma neticesinde makinelerin ön tarafları, yani ıskaraları ve tanponları biribirine girmiştir. Makineden sonra ilk vagonların tanponları eğrilmiştir. Zararın miktarı henüz tesbit edilememiştir. Tahkikata devam olunmaktadır.

Müsademeden sonra makineler değiştirilerek seferlere devam edilmiştir. Hâdise, trenlerin tam üç buçuk saat rotard yapmalarına sebep olmuştur. Ateşçi Nazım ile şefdötren zannaltında bulunmaktadır.

Zabıta raporu

Zabıtanın kaza hakkında verdiği rapor aynen şöyledir:

"Dün akşam Sirkeciden kalkan Konvansyonel treni ile Avrupadan gelen Konvansyonel bu sabah 4,30 da Pehlivan köyünde makasa girecekleri sırada müsademe ederek makineleri hasara uğradığı gibi gelen Konvansyonelin şeftreni İsmail Ahmet ile ateşçi Nazmi başından yaralanmış, Burgazlı Cevat oğlu Arif, İğneadalı Mehmet oğlu Hamdi, Bulgar tebeasından Şerif İbrahim, Çekoslovak tebeasından Filigit ve Sünbül isminde bir kadın başlarından hafif surette yaralanmışlardır. Bunların müdavaatı trende bulunan doktor Fatma tarafından yapılmış, tahkikata Pehlivanköy zabıtasınca başlanmıştır."

AKBA

Ankarada kitapevi ve kâğıtcılık

Bütün mektep kitablarının Ankarada satış yeridir. Kırtasiye çeşitleri en müsaid şartlarla temin edilir.

TELEFON: 3377

Tarihî mühim vakalara sahne olan bir saray

Çırağan Sarayı

Kadın kıyafetine girerek beşinci Muradı kaçırmak isteyenler; Sarayda deli bir mahpus; Ali Suavî vakası ve Saraya asılan tahta sopa

Saray nasıl inşa edildi, nasıl yandı

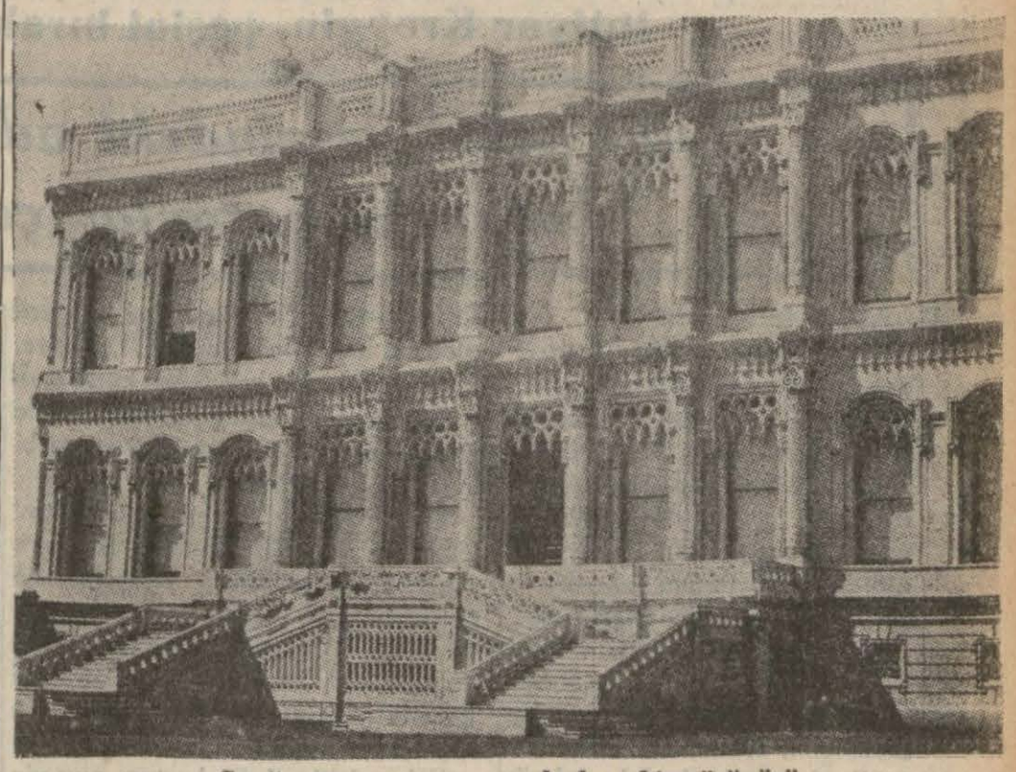

Çırağan sarayının yan cepheden bir görünüşü

Yazan :

Niyazi Ahmed

" Çırağan,, denince hafızalarda Osmanlı saltanatının bir zevk ve safa deri canlanır: Çırağan safaları..

Kaplumbağaların renk renk mumları sırtlarına alarak lâle bahçelerinin tarhları arasında kaybolmaları mest kadınların çılgın kahkahalarla onları kovalamaları..

Çırağan ve Lâle devri tarihe karıştıktan sonra da Çırağan unutulmadı.

Çırağan sarayı yapıldıktan sonra bu isim anılırken Çırağan safaları da canlanırdı.

"Çırağ,, (mum) demek olduğuna göre "Çırağan eğlenceleri,, de (Mum eğlenceleri) demek oluyordu.

* * *

Bugün dört duvar haline gelmiş bulunan Çırağan sarayından önce burada başka bir Çırağan sarayı mevcuttu. Saray üçüncü Ahmet devrinde onun efakâr damadı İbrahim paşa tarafından yaptırılmıştı. Fakat bu saraydan ziyade büyük bir yalıydı. Çırağ eğlenceleri yapılır ve denize nazır bahçelerde eğlenilirdi.

Binanın ne vakit yıkıldığı hakkında tarihî malûmatı maalesef bulamadım. Son Çırağan sarayını Abdülâziz, 1719 da sadrazam Ohrili Hüseyin paşanın yaptırmış olduğu Beşiktaş Mevlevîhanesinin arsaları üzerine kurdurmuştu.

Burada vaktile ikinci Mahmudun da bir sayfiyesi varmış.

Çırağan ile Dolmabahçeyi mukayese eden bir müellif şu satırları yazıyor: "Çırağan sarayı 750 metre uzunluğunda bir saha teşkil eder. Dahilinin ziynet ve ihtişamı itibarile Dolmabahçe sarayını fersah fersah geride bırakmıştır. Dolmabahçe sahillerinin cephesi 650 metredir. Çırağan sarayı gerek binasının ihtişamı ve akla hayret verecek derecede genişlik ve mehabeti, gerek tezyinatı itibarile Avrupadaki binaların en muhteşemidir.,,

Merhum ihtifalci Ziya da Çırağan için şu satırları yazar:

Diplokiyonion denilen Beşiktaşın biraz ötesinde Çırağan sarayî muhteşmi vardır, ki dahilî tezyinatı itibarile Arab uslûbu mimarisinin bir enmuzeci,, dir

* * *

Abdülâzizin bu saraya Çırağan adını vermesinin sebebi, çirağ edilecek cariyelerin ilkönce buraya yerleştirilmesi idi.

Şaray nasıl yandı?

Çirağan sarayının yanış tarihini merhum Ziya 1325 yılı kânunusanisinin 6 ve 327 senesi Muharreminin yirmi dokuzu olarak kaldeder. Bay Mamburi ise 19 kânunusani 1326 (1910) olarak göstermektedir.

Ateş tavan arasından çıkmış şiddetle esen gün doğusu rüzgârı ile iki saat içinde muazzam ve muhteşem Çirağan mahvolmuştu.

Meşrutiyetin ilânından sonra meclisi ayân ile meclisi mebusan 1325 (1909) senesi birinciteşrininden ikincikânuna kadar burada içtimaları nı yaptı.

Meclisi mebusan daha önce evkaf dairesi olan ve yanan adliye binasın da içtima etmekteydi. Bu binanın meclisi mebusan için kâfi gelmediği ileri sürülerek Çırağana nakledilmesi istenince bir çok kimseler tarafından itirazla karşılanmış, fakat buna rağmen meclisi mebusan taşınmıştı.

* * *

Çırağan sarayı bir çok mühim tarihî hâdiselere sahne olmuştur:

İkinci Abdülhamit, kardeşi beşinci Muradı burada hapsettirmiş ve deli olduğunu ilân etmişti. Fakat bir müddet sonra Muradın iyileşmiş olduğu şayi olunca bu şayiayı çıkaranların hepsine büyük memuriyetler vererek susturmuştu.

İkinci mühim vaka kadın kıyafeti ne giren bazı kimselerin beşinci Muradı veya henüz on yedi yaşında bulunan oğlu Salâhaddini kaçırmak isteyişleridir. Bu işlere teşebbüs edenler adliye nezareti memurlarından Üsküdarlı Mehmet, maliye nezareti memurlarından Hüsnü, Beşiktaş zabıta memurlarından Arif, İngiliz sefareti tercümanlarından Stavridis ve bir Lehli idiler. Fakat bir rivayete göre işte parmağı olan kadın efendilerden birinin Abdülhamide plânı haber vermesi, bir rivayete göre de saray kapıcısının çarşaflı kadınların sakallarını görmesiyle iş suya düşmüştü.

Çırağan sarayında geçen üçüncü ve en mühim tarihî vaka da Ali Suavi vakasıdır.

Kahraman ve milliyetçi Ali Suavî 1877 yılı mayıs ayı içinde elli kadar maiyetiyle sarayı basmış Abdülhamidin yerine Muradı tahta getirmek istemişti. Fakat Beşiktaş muhafızı Hasan paşa maiyetiyle yetişmişti.

Burada iki taraf arasında vukubulan kanlı çarpışma neticesinde cesur ve mert Ali Suavî, öldürülmüş, taraftarlarının bir kısmı kaçıp kurtulabilmişti.

Beşinci Murat ile validesi o gün Malta köşküne kaldırıldılar ve Ali Suavîyi öldürdüğü rivayet edilen bir sopa sarayın bir köşesine asılarak kurtarıcı (!) diye ziyaretçiler tarafından öpülmeğe başlandı.

İşte Çırağan sarayının tarihinden bir kaç satır.

Büyük polis hafiyelerinden birincisi:

Pinkertonun Maceraları

Yazan: **Volfgang Haynrih** — Tefrika numarası: **4**

Fıçıcı; Dandi Şerifi oldu!

Delikanlı; 125 Dolarını geriye almadan, sonradan salıverilen ihtiyar Kreygin, peşini bırakmadı!

Tilki nehri üzerindeki adada para basan kalpazanlar çetesi

Başlangıç hülâhası:

Dandide fıçı ve sandık yaparak geçinen delikanlı Allan Pinkerton, ilk muvaffakiyetinden birkaç hafta sonra, Dandinin idare âmiri olan ve resmen "Şerif" unvanını taşıyan adamın karşısına tekrar çıkarak, Kreyg isminde bir ihtiyardan bahsediyor. Bu adam, kendisine "iş birliği" teklif etmiş, "Size 125 hakikî dolara mukabil, tıpkı tıpkısına onlara benziyen 500 sahte dolar vereceğim. Hattâ, sahteleri, hakikilerden belki de daha iyi görünüşlüdür!" demiş. Sözün bu noktasında Şerif, Allan Pinkertona "Ya siz ne yaptınız?" diye soruyor.

Delikanlı Pinkerton, şu cevabı verdi:

— Ben bugün de vaktile Dandini ye ayak bastığım zaman olduğum gibiyim. Ancak o zamanki kadar zengin veyahut da o zamanki kadar fakirim! Telâkki meselesi! Fıçı ve sandık yapmakla, burada servet temin olunamaz. Dolayisile gidip iki dosttan 125 dolar ödünç almak zorunda kaldım, Kreygle Dandi haricinde buluştum ve kendisine hakikî 125 doları vererek sahte 500 dolar satın aldım İşte burada! Baskıdan yeni çıkmışcasına " terü taze!,,

Şerifin, şimdi ağızı kulaklarına varıyordu. Elini fıçı ve sndık yapan delikanlının omuzuna koyarak:

— Allan Pinkerton, dedi, bilmiyorum, siz koskoca bir eşek misiniz, yoksa bir nevi dünya harikası mı?! Başka bazı kimseler olsaydı sizin yerinizde,.. Yani böyle sizin gibi namuslu olmayan bazı kimseler, bu 500 doları alınca gelip bana haber vermez, sahte paraları piyasaya sürer ve sonra yeniden bir miktar daha satın alıp, böyle gayrimeşru bir ticaretle yavaş yavaş, hiç değilse ufak bir servet temini yoluna giderlerdi. Bu sahada muvaffak olmakta, imkân haricinde sayılamaz! Size böyle bir fikir gelmedi mi hiç?

Genç Allan, şaşırmış e Şerifin ne demek istediğini kavramış bir tavırla,, şu mukabelede bulundu:

— Hayır, Şerif!

Sonra, gözleri parladı; elile şöyle bir hareket yaparak:

— Tasavvur ediniz hele, Şerif,! dedi, bu vaka ne dehşetli bir sansasyon olacak! Dört bir tarafta akisler bırakacak! Ben Kreygle Şikagoda buluşmak üzere sözleştim. Bu seferki buluşmamızda 5000 dolar getirecek!

Ve biran durdu, Şerife elini uzattı:

— İşte bunun için, sizden bana bir tevkif müzekkeresi kesmenizi istiyorum!

— Size değil, ona! Sizin vasıtanızla ona!

Şerif, adamakıllı neşelenmişti. Bol bol gülüyordu. Hemen masanın başına geçti; Kreyg adına bir tevkif müzekkeresi kesti:

— Bunu alınız ve bununla onu getiriniz. Bana!

— Bu işi başaracağım, Şerif!

—Haydi hayırlısı! Uğurlar olsun!

Allan Pinkerton Şikagoya gitti, ihtiyar Kreygi yakalayıp getirdi!

Şerif, sonradan düşünürken hemencecik tevkif müzekkeresini kesip delikanlıyı kollarını sallaya sallaya yola çıkarmanın büyük bir budalalık olduğu neticesine vardı. Herhalde bu meseleyi düşündükçe, "nasıl oldu da ben böyle yaptım?!,, diye, kendi hareketini kendisine karşı izah edemez halde, başını salladı. Meselenin şahidi yoktu; emareleri varsa bile delilleri yoktu!!

İhtiyar Kreyg, ses çıkarmadan tevkifhaneyi boyladı. Dandili fıçıcı ve sandıkçı delikanlının başına ne çorap ördüğünü o gece anlayamamıştı. İş uzadıkça uzadı ve biran geldi ki tevkifhanede canı sıkılan Kreyg, Şikagoda Şerifle anlaştı, delil yokluğu kaydile salverildi!

Fakat delikanlı Pinkerton, onu vicdan azabı gibi takip ediyordu. Sahte 500 doları ele geçirmek için dostlarından ödünç aldığı 125 dolar, içini kurt gibi kemiriyordu. Bu parayı kendi cebinden ödemek niyetinde değildi. 125 dolar! Güç halle ekmek parası kazanan ve ev idare eden bir adam, bu kadar parayı kaybetmeyi kolay kolay göze aldıramazdı.

Pinkerton, gidip ihtiyar Kreygi buldu; kendisine şöyle dedi:

— Sen, kalpazanlık suçlususun, ama ne yaptın, yaptın, cezadan kurtuldun! Bu işte, ne olduysa benim 125 dolarıma oldu. Sen bu parayı sonra başka yerden çıkar veya çıkarma; onun orası beni alâkadar etmez! Lâkin, şimdi bana bu parayı ödeyeceksin. Eğer ödemezsen, ömrünün sonuna kadar senin peşini bırakmam. İyi düşün! Sonra karışmam, ha!

İhtiyar Kreyg, homurdana homurdana elini cebine daldırdı, 125 doları geriye vermek suretile, yapılabilecek en akıllı işi yaptı!

Bu takımtıdan da bu suretle kurtulunca, düşünüp taşındı; ne de olsa Pinkertonun dolaştığı Tilki nehri civarının kendisine tehlikeli bir saha teşkil ettiğini, o sahillerde istediği gibi faaliyet gösterip fingatamayacağını hesapladı ve bu düşüncede karar kılınca da, faaliyet sahasını Cenup taraflarına nakletmeği tercih etti!

Diğer taraftan, Allan Pinkertonun şöhreti arttıkça arttı. Muhitinde tam manasiyle tanınmış, parmakla gösterilir bir şahsiyet oldu. Günün birinde Dandi ahalisi kendisini Şerifliğe seçmek suretile, duyduğu sevgi ve saygıyı ifade etti. Başlangıçta kendisini istiskal etmeğe yeltenen Şerifin yerine oturan yeni Şerif, o makamdaki zamanını oturmakla geçirmedi. Daha ziyade ayakta, hararetli bir faaliyet gösterdi. Daimîcesine bir uyanıklıkla, kalpazanları, at hırsızlarını ve diğer suçluları takip ederek, Tilki nehri sahilerinde huzur ve sükûn hüküm sürmesine yol açtı...

O civarın tekin olmadığı kanaatini edinen şüpheler kimseler, bucak bucak kaçıştılar; kendilerine istedikleri gibi at oynatabilecekleri başka yerler aradılar. Bu yerler Şerif Allan Pinkertonun huzur ve sükûn hüküm sürmesine yol açtığı yerlerden çok uzaktaki yerlerdi!

(Arkası var.)

KURUN

ilân tarifesi

İlân sayfalarında santimi	40 Kr.
Resmî ilânlar	30 „
Dördüncü sayfada	100 „
Üç ve ikinci sayfalarda	200 „
Birinci sayfada	400 „
Başlık ilânlar	500 „

Ticarî mahiyeti haiz olmıyan küçük ilânlar 20 kelimelik beş defası 120 kuruştur. Eskiden mukavelesi olan müşterilerimizin mukaveleleri müddetince fark alınmaz. Uzun müddet devamlı ilânlar tenzilâta tâbidir. İlân vermek hususunda yalnız ve münhasıran VAKIT YURDU altındaki *Kemalettin İren* ilân bürosuna müracaat edilmelidir.

Telefon: İstanbul . 24370

Pangaltıda müthiş bir aile faciası

Bir tramvay biletçisi karısını âşıkil yakalıyarak ikisinide yaraladı

Evvelki gece Pangaltıda bir aile facıası olmuştur;

Pangaltıda Ayazma sokağında yedi numaralı evde oturan tramvay biletçisi Yaşarla karısı Zehranın araları bir hayli zamandanberi açıktır.

Boşanmak üzere mahkemeye gidip gelmektedirler.

Zehra bu arada İnhisarlada çalışan Mehmet isminde bir adamla tanışmış, onu evine almağa başlamıştır.

Bay Yaşar bundan haberdar olunca Mehmedi takip etmiş, evvelki gece geç vakit evine girdiğini görünce bir müddet sonra kendisi de anahtar uydurarak içeriye dalmıştır.

Yaşar üst katta Mehmetle karısını bir odada görmüş, üzerlerine atılmış, her ikisini de muhtelif yerlerinden yaralamıştır.

Yaşar yakalanmış ve adliyeye getirile
Yaşar yakalanmış ve dliyeye getirilerek birinci sorgu hâkimliğince tevkif edilmiştir.

Ansızın üç el ateş

Battal birdenbire deli mi oldu ?

Yunus oğlu Niyazi isminde birisi evvelki gece Süleymaniyede Şabanın kahvesinde otururken içeriye Battal adında bir tanıdığı girmiş, yanına yaklaşarak kendisini dışarıya çağırmıştır.

Niyazi dışarı çıkınca tabancasını çekip üç el ateş etmiştir. Niyazi atik davranıp yere yatmış, kurşunlar boşuna gitmiştir.

Battal yakalanmıştır.

Kardeşini karnından yaraladı

Dün Karagümrükte İsmail ve Kadri isminde iki kardeş kavga etmişler, İsmail kardeşini eline geçirdi ve bıçakla karnından ağır surette yaralamıştır.

Kavganın sebebi suçlu İsmailin kardeşi Kadrinin beş lira parası ile emniyet cüzdanını aşırması ve 90 yaşındaki annesini döğmesidir.

Hastahaneye kaldırılan yaralı Kadrinin yarası çok ağırdır. Dün adliye doktoru tarafından muayenesi yapılmıştır.

Diğer taraftan kardeşini vuran İsmail de dün 1 inci sorgu hâkimliğine sorgusu sonunda tevkif edilmiştir.

MANGALA DÜŞEN SARAÇ — Fatihte Haydarda oturan tütüncü amelesinden 30 yaşında Ayşe, sarhoş olduğundan bir hafta evvel odasından dolaşırken mangala düşmüş, muhtelif yerlerinden yanmıştır.

O zamandanberi evinde yatan Ayşenin sıhhî vaziyeti fenalaşmış, Haseki hastahanesine kaldırılmıştır.

OTOMOBİL ÇARPTI — Kadıköyünde Acıbademde 70 yaşında Ayşe Nihadın idaresindeki 2183 numaralı otomobil çarpmış, ihtiyar muhtelif yerlerinden yaralanarak hastahaneye kaldırılmıştır.

Şoför Nihat tutulmuştur.

TEKERLEKLER ALTINDA — Çubukluda Muhacir mahallesinde oturan 18 yaşında Fethi ayni mahallede oturan Rizeli Hasanın arabası ile gezmiye giderken dizginleri tutmak hevesine kapılmıştır.

Fethi biraz sonra ayağa kalkıp arabayı sürmeğe başlamış, kamçı vurmak istediği sırada muvazenesini kaybedip düşmüş, tekerlekler altında kalmıştır.

Fethi Haydarpaşa hastahanesine kaldırılmıştır.

KURUN

ABONE TARİFESİ

	Memleket içinde	Memleket dışında
Aylık	95	155 Krş.
3 aylık	260	425 Krş.
6 aylık	475	820 Krş.
Yıllık	900	1600 Krş.

Tarifesinden Balkan birliği için ayda otuz kuruş düşülür. Posta birliğine girmiyen yerlere ayda yetmiş beşer kuruş zammedilir.

Türkiyenin her posta merkezinde KURUNa abone yazılır.

Adres değiştirme ücreti 25 kuruştur.

TASHIH

T. C. Merkez Bankasının 2—10—937 tarihli vaziyet ilânının aktif kısmında hazine bonoları yekûnu 3.500.000 lira olacak iken sehven 3.000000 olarak basıldığından tashih olunur.

Göz Hekimi

Dr. Şükrü Ertan

Cağaloğlu Nuruosmaniye cad. No. 30

(Cağaloğlu Eczanesi yanında)

Telefon. 22566

Edebî Roman : 3 — **Yazan: Maks El**

SEVGİ; UYANINCA ..

Lindenhof çiftliğinde, Sofiye Randolfle kızı Gitta ve oğlu Kurt oturuyorlar. Ana, oğul, kızı komşu Vaytenek şatosu sahibi Bertram fon Hohenhağın oğlu 28 yaşında Hans Georgla evlendirmek istiyorlar. Kız, buna razı değil. Bu aralık, Gittanın enstitüden dostu Lizbet Raymer, oraya gelmek üzeredir:

Kurt, çiftliğe ancak birkaç yüz adım mesafedeki istasyona giden kız kardeşine, hoş bir karşılaşmaya hazırlanmış, refakat ediyordu. Lokomotif, istim salıverdi, küçük çaptaki katar, istasyona girdi. Vagonlardan birinin penceresinden, cazip bir genç kız, el sallıyarak, seslendi:

— Gitta! Hallo!

— Hallo! Lizbet! Hoşgeldin

Tren, durdu. Gittanın enstitüden dostu, çalâk bir sıçırayışla, perrona atladı ve Gittanın boynuna sarıldı. Kucaklaştılar, öpüştüler.

— Seni kardeşim Kurtla tanıştıra yım!.

Gitta, kardeşini gösterdi. Lizbet, elini uzattı.

— Sizinle tanıştığıma memnun oldum, Her Randolf!

Kurt, iğildi:

— Hemşirem bana size dair birçok güzel şey anlattı, Froylayn Raymer, ve Gittanın hiç bir suretle mübalâğaya kapılmamış olduğunu görüyorum!

Bu kompliman üzerine, Lizbetin tatlı bir bakışı, delikanlıyı mükâfatlandırdı.

Lizbet Raymer, sahiden cazibeli bir mahlûktu. Zarif ve mütenasip endamlı, koyu mavi gözleri zeki bakışlı ve yumuşacık ağızlı;.. dudakları, tabiî renkle taze, canlı görünüşlüydü. Koyu kestane rengi, lüle lüle saçları arasında sarımtrak teller de karışıyor ve gülümsediği zaman, yanakları, çukurlaşıp, yüzünde canayakin bir ifade yerediyordu.

Üçü, konuşa konuşa Lindenhof çiftliğine yollandılar; oraya varınca, Frav Sofiye, kendilerini karşıladı. Bahçe üzerindeki küçük bir taraçada oturdular.

Kurt, sordu:

— Ecnebî seyyahlara rehberlik etmek, nereden aklınıza geldi, Froylayn Raymer?

Lizbet, neş'eli bir halde, izah etti:

— Gayet basit! Seyyah akını gittikçe artıyor. Biraz malûmat sahibi ve lisan bilir olunca, bu suretle epi para kazanılır!

— Bu faaliyetiniz, pek yorucu, değil mi?

— Bazan, evet! Fakat buna mukabil de, bu faaliyet insanı hayli tatmin ediyor,.. bazı zevkli tarafları da var. Meselâ, ayak basılması ihtimal hiç mümkün olmıyacak yerler bu vesileyle geziliyor. Her şeyden evvel de, sevilen memleketin güzelliklerini göstermenin verdiği sevinç geliyor; memleketin dağlarını, göllerini, şairane köylerini, hulya dolu küçük şehirlerini, üstünde bereketli mahsulün olgunlaştığı, sapan izlerinin yer yer uzandığı münbit tarlaların alabildiğine genişlediği ovaları yabancılara tanıtmanın verdiği sevinç! Sonra san'at kolleksiyonlarını kucağında biraraya getiren büyük şehirler, sanayi merkezleri, ebedî genç ve faal bir yapıcı ve yaratıcılığa, milletimizin ve rimli büyüklük ve kuvvetine delâlet eden bu yerler ziyaret ediliyor. Mazinin hayret ve hürmet uyandıran sanat âbideleri,... mimarî âbideleri seyredilerek, her tarafta, kalbi ve ruhu yüksekten bir şeye rastlanıyor. Hattâ denilebilir, ki bu meslekte insan, milletleri barıştıran olan biribirini anlayışta ve insanları biribirine yaklaştırışta, rol oynuyor!

Çiftlik kâhyası kadın, göründü ve yemeğin hazır olduğunu bildirdi.

Sofrada, Lizbet şöyle dedi:

— Bu sakin muhit te, handeyse "Dornrözcük Uykusu"ndan uyanacak çünkü, Lindenhof çiftliği yanından geçen hat, daha modern bir şekle getirerek,.. elektrikli tren işletilecek!

Kurt, bağırdı:

— Aman, ne fevkalâde şey! Bu suretle, payitahtla aramızdaki mesafe kısalacak, bu yolla şür'at temin olunacak. Mahsullerimizi daha elverişli bir şekilde gönderebileceğiz; dolayısiyle de mahsullerimiz icap eden yerlere tam zamanında götürülerek,... daha fazla fiyat bulacak! Şimdiki dar hattın genişletilmesine ne zaman başlanacak?

— Bu hususta size malûmat verebilecek vaziyette değilim, Her Randolf! Fakat ihtimal gelecek senenin ilkbaharına!

Sofradan kalkıldığı zaman, Gitta, çiftlikte bir dolaşma teklif etti. Yaşlı kadın, evde kaldı. Gençler, dolaşmıya çıktılar. Önce iş görülen kısımlar gezildi; inek ahırı, tavuk kümeslerinin bulunduğu avlu ve meyva baskı âletlerinin bulunduğu imalâthane.... Sonra parka tarafına geçildi....

(Arkası var.)

MEMLEKET HABERLERİ

Divrik de trene kavuştu

Gelecek yıl demir madenlerinin işletilmesi muhtemel

Divrik, (Hususî) — İlk trenin Divriğe girdiğini görmek ve bu suretle halkın tezahüratını tesbit etmek üzere buraya geldim.

Divrik istasyonunda büyük bir kalabalık var. Hereksin yüzünde tatlı bir heyecan gözüküyor. Tren Divriğe de kavuşuyor..

Sivas - Erzurum demir hattının 7 nci kilometresinde bulunan ve Sivasın şirin ve güzel bir kasabası olan Divriğin bundan böyle daha ileri bir inkişaf göstereceğine şüphe yoktur.

Burada bulunan tarihî izerlerden ayrıca diğer mektuplarımda, bahsedeceğim. Cumhuriyet hükûmetimizin demiryolu, siyasetinin büyük bir eseri olan Sivas - Erzurum demiryolunun buraya kadar olan kısmı da sona ermiş bulunduğundan ilk tren bugün coşkun ve içten gelen büyük bir tezahürat la Divrik istasyonuna girdi.

Hattın açılış resmiküşadı 2 teşrinisanide yapılarak hat, işlemeye açılacaktır.

İlk trenin kavuşmasından dolayı Beeldiye, ameleye bir ziyafet verdi; kurbanlar kesildi. Hat Sivas Valisi Nazmi Toker, kıymetli bir söylevle açtı.

Tren gelecek yıl Erzincana kavuşacaktır.

Ortamektep

Divriğin yetiştirdiği kıymetli yurtseverlerimizden müteahhit Nuri Demirağın kasaba kültürel ihtiyacını karşılamak üzere istasyon civarında yaptırıp ve bütün ders levazımını tedarik ettikten sonra yalnız Kültür Bakanlığı tarafından öğretmen ihtiyacı önlenen okul, çok modern bir şekilde yükselmiştir. Kayıt ve kabul muamelesine başlanılmıştır.

Hattın resmi küşadı ile birlikte okulun da resmi küşadı yapılacak ve tedrisata başlanılacaktır. Orta okulun, açılması büyük bir sevinç yaratmış bulunuyor.

Elektrik İşi

Kasabanın bugün belki en mühim ihtiyaçlarından biri de elektrik işidir. Belediye bütçesi kasaba ışık ihtiyacını öğlemeye kifayet edemediğinden Nuri Demirağ bu mühim işi de düşünmüş ve istasyon yakınında bir değirmen satın alınarak bunun su ile büyük bir baraj yapılmak suretiyle elektrik santralı kurulacaktır. Bu suretle Divrik ışığa da kavuşmuş olacaktır.

Tayyare Fabrikası

Nuri Demirağın memlekete en büyük hizmetlerinden biri de Divrikte kurdurmak teşebbüsünde bulunduğu büyük tayyare fabrikası, fabrikanın, yeri hazırlanmış olduğundan gelecek yıl içinde inşaata başlanılacaktır.

Demirdağın İşletilmesi

Divrik yamaçlarında sıralanan büyük ve zengin demir damarlarının bulunduğu ve Sivas - Erzurum demiryoluna bir kilometre mesafede Demirdağın üzerinde yapılan maden aarştırmaları çok büyük neticeler verdiğinden gelecek yıl madenin işletilmeye başlanacağı muhtemeldir.

Naşit Nafiz Dumanlıoğlu

Burdurda yeni bir ilk okulun temeli atıldı

Burdur (KURUN) — Bu yıl ilk okullara pek çok talebe kaydettirilmek için müracaatlar yapılmakta, fakat yersizlik yüzünden birçokları geri çevrilmektedir. Vilâyet merkezinde 5 ilk okul mevcut olup bunların da binaları dermeçatma evlerden temin edilmiş olduğu için ihtiyaca kâfi gelmemektedir. Sınıf mevcutları 60 70 arasındadır. Bütçe darlığı ve okul azlığı yüzünden birçok vatan yavrusu sokaklarda kalmıştır.

Bununla beraber, Burdurda halk ve öğretmen bugün büyük bir sevinç içinde bulunuyorlar. Çünkü, bu sene olmasa da, gelecek seneler için Burdurda çocukların mektepsiz kalmamaları hususunda büyük bir adım atılmış ve bir ilk okul binasının temel merasimi yapılmıştır.

Bu münasebetle bütün okullar ve halk kütlesi merasimi görmek, yeni okulun temel atma törenini kutlamak için burada toplanmıştı. Çok geçmeden İlbay ve hükûmet büyükleri geldiler. Bandonun çaldığı İstiklâl marşı ile törene başlandı. Önce kültür direktörü bunu müteakıp İlbay Savaş bir söylevde bulundu ve öğretmenlere:

— Haydi bakalım öğretmenler: hani okulun taşını sırtınızda taşıyacaktınız. İş başına!.. dedi.

Bu söz bütün öğretmenleri coşturdu. Bir dakika sonra her biri; ellerindeki iri taşları temelin içine atıyorlardı.

Bu esnada İlbayla Kültür Direktörü de temelin içine indiler, ilk taşı yerleştirdiler.

Merasim, Cumhuriyet marşı ve alkışlar arasında nihayet buldu.

AYTAR

İç ticaret umum müdürü İzmirde

İzmir, (Hususî) — İktısat Vekâleti iç ticaret umum müdürü B. Mümtaz, Ankara ekspresiyle şehrimize gelmiştir.

B. Mümtaz bu sabah Ticaret Odasına giderek kontrol işlerini göz den geçirecektir.

Ankarada bulunan standardizasyon mütehassısı Dr. Bade de, İktısat Vekâletiyle muhtelif işler etrafında temas ederek Ankaradan dönmüştür. Dr. Bade, ihracatı kontrol işlerinin merkezî bir yerde idaresini temin için talimat almıştır. Öğrendiğimize göre Kardiçalı hanının altında, geniş bir daire bu iş için isticar edilmiştir. Bu daire Ticaret Odası ve Borsa tarafından tefriş edilecektir.

Günlük RADYO Programı

Fğle neşriyatı: Saat 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,05 Muhtelif plâk neşriyatı. 14 Son.

Akşam neşriyatı: Saat 18,30 Plâkla dans musikisi 19,30 Feriha Tevfik tarafından muhtelif parçalar, piyano refakatile. 20 Yaşar ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20,30 Ömer Rıza tarafından arapça söylev... 20,45 Semiha ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 21,15 Orkestra. 22,15 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı. 22,30 Plâkla sololar, opera ve operet parçaları. 23 Son.

Osmanlı tarihine umumî bir bakış VE TÜRK İNKILÂBI

Türk Tarih Kurumunun ikinci Kongresinin son günü Profesör Bayan Afet tarafından teşrih edilmiş olan bu mühim mevzuun ilk Kısmını "ULKÜ„ mecmuasından alarak dünkü sayımızda vermiştik; devamını da bugün okuyacaksınız

Orduda Zaaf

Ordu teşkilâtı olan Yeniçeri Ocağı ilk devirlerin sağlam bünyesinden çok uzaklaşmıştı. Hükümdarın ordu başlarından ayrılması, ve onlara vekâlet eden bir kısım serdar ve seraskerlerin ehliyet ve kifayetsizliği, ordudaki sağlam disiplini zaafa uğratmıştı. Bunda bilhassa harîs vezirlerin orduyu tahrik etmeleri Kapıkulu isyanlarına sebep olmuştu. Bu asırdaki daimî harpler ise bu ordunun bozulmasında en büyük âmildir.

1699 Karlofça muahedesi on sekizinci asrın, Osmanlı imparatorluğu için Orta Avrupadaki yerleşmesini sökmekle kapar.

Bütün on sekizinci asırda devletin dahilî idaresinde ıslâhat yapılması, merkezî idarenin kuvvetlenmesi, ordunun siyaseten kurtarılarak itimat olunur bir ordu vücuda getirilmesi, maliyenin tanzimi, denizde ticaret ve kudretin tesisi için hiç bir ciddî hareket görülmez.

Devlet İdaresi Bucalayor

Devlet idaresi ordusunun entrikacı ülema ile, mağlûp ve cahil kumandanlardan ibaret, âciz ve kendilerinden başka bir şey düşünmiyen padişahların elinde istikametsiz bocalamaktadır.

Bu şartlar içinde Osmanlı imparatorluğunda, Ruslarla Perut muahedesi, Venedikle ve Avusturyalılarla Mora harpleri, İran harbi, tekrar 1736 da Avusturya - Rusya harbi, ve 1768 den itibaren İkinci Katerina ile hemen fasılasız otuz seneden fazla süren seferler devam eder.

Bu seferler Osmanlı devletinin zarurî olarak kabul etmeğe ve düşmanın insyativine tâbi olarak yapmağa mecbur olduğu harplerdir.

Bu asrın sonlarında Osmanlı ordularının mütemadî mağlûbiyetleri askerlik sahasında ıslâhat yapılması fikrini uyandırdı.

İslâhat

Üçüncü Selim 1792 de ıslâhat hakkında devlet adamlarından lâyihalar istedi. Cevdet Tarihi bu hususta yazılmış 21 lâyihadan bahsetmektedir.

Fakat bu lâyiha sahipleri ıslâhattan çok korkarlar. Öyle ki müzakere esnasında bazıları devletin ihtiyarlık devrinde olduğunu harp peşinde koşmaktansa sulh halini uzatmanın ve bu suretle talimli asker ihtiyacından uzak kalmanın daha makul düşeceğini ileri sürmüşlerdir. Islâhatçılar içinde esaslı bir teklif yapan yoktur. Bütün lâyihalar şimdilik tedbirleri saymaktadır. 18 inci asır Avrupası fennî keşiflerin ve yeni endüstrinin ortaya çıktığı bir devirdir.

Siyasett,e orduda, ilimde fevkalâde istidatlar yetişiyordu. Rusya garp medeniyetine giriyordu.

1800 senesine kadar Çarlık, Karadeniz şimal kıyısında teessüs etmiş ve Osmanlı imparatorluğu ise fiilen Tuna ötesine çekilmişti.

On dokuzuncu asır başında Osmanlı devletini, kapısında Çarlık Rusyası, Avusturya imparatorluğu, Avrupada Fransa ihtilâli ve Napolyon seferiyle beliren milliyet idealleri ve Akdenizde bütün ihtirasların şahlanması karşısında on sekizinci asır nihayeti içinde görüyoruz.

Din Siyasete Alet Olmuştu

Din siyasete âlet, ordu disiplinsiz, yeni sevkülceyşten habersiz ve siyasete hâkim, maliyesiz, merkezî idare de haysiyetsiz bir Ortaçağ teşekkülü halindedir. İlk kurulduğu devirlerde iyi verimli işleyen müesseseler ile makûs bir tekâmül ve cihan vaziyetine uygun yürümedikleri için fayda yerine cemiyet hayatı içinde en zararlı olmuşlardı.

On dokuzuncu asır, Osmanlı imparatorluğuna her nevi buhran ve:

1 — Dejenere olmuş bir hanedan.

2 — Fena idare.

3 — İmparatorluk içinde isyanlar.

4 — Haricî düşmanların istilâ ve istismar faaliyeti.

Bütün bunlar rollerini oynuyorlardı.

Vakıa bu asırda bazı isyan hareketlerini tarih kaydeder. Fakat bunlar daima haricî tesir altında ve asla milletin hakikî ihtiyacının karşılığı olarak düşünülmemiştir.

Tanzimatçıların Zoraki Faaliyetleri

Tanzimat adamları ıslâhatın birçok kısımlarını ecnebilerin zoruyla ve gönülsüz yaptıkları için icraatta enerji ve fikrî takip göstermemişlerdir. Âli Paşa, islâhat hakkında hükümdara verdiği bir lâyihada islâhatı, bir fırtınalı havada gemisini kurtarmak istiyen kaptanın safra atması kabilinden bir zaruret olarak telâkki etmektedir.

Tanzimat adamları bir devleti kurtaracak, bir milleti yükseltecek tedbirleri kuvvetle tatbik etmek dirayetinden mahrumdurlar. Diğer taraftan şeriat hükümlerinin tatbikine devam etmek, öte taraftan da Avrupadan yeni yeni kanunlar almak istediler.

Bu suretle birçok sahalarda zararlı ikilikler oldu. Meselâ yeni tedrisat sistemiyle eski medrese zihniyeti bir arada yürüyemezdi. Tanzimatçılar fikir hürriyetinin aleyhinde idiler. Millet, hürriyet kelimeleri en sevilmiyen ve manası anlaşılmıyan mefhumlardı.

Umumiyetle liberal zannolunan Yeni Osmanlılar dahi, bütün kanunların mecelle gibi hep şeriattan alınmasını istiyorlardı. İşte 19 uncu asırda Osmanlı devleti, bu kararsızlık, idaresizlik ve çöküntü içindedir. Bu asır, imparatorluğu dağıtmak için ne lâzımsa onu yapmıştır. Dahilî isyanlar ve haricî istilâlar imparatorluk arazisinde yeni yeni devletlerin ortaya çıkmasına sebep olmuştur.

Parçalanan İmparatorluk

Toprakları dağılan ve parçalanan Osmanlı imparatorluğunun üzerinde bugün şu devletlerin arazisi vardır:

Irak, Suriye, Palestin, Erdün ve Hicaz Krallıkları, Yemen, Habeş eyaleti, Mısır, Bingazi, Trablusgarp, Tunus, Cezair, Yunanistan, Arnavutluk, Bulgaristan, Yugoslavya, Macaristan, Romanya, Cenubî Lehistan, Kırım, Ukranya, Kafkasya, Azerbeycan, Türkiye.

Hülâsa ve netice olarak şunu görüyoruz ki 13 üncü asrın sonunda ufak bir beylik halinde kurulan Osmanlı devleti 14 üncü ve 15 inci asırlarda büyüdü, yükseldi, tarihte dünya imparatorluklarından biri olarak mühim yer işgal etti. 16 ncı asır bu varlığa en büyük kültür eserlerini verir. İmparatorluk her hususta en yüksek şahikasına çıkmıştır. Fakat yine 16 ncı asrın sonudur ki bu yükselişin ters inişine başlangıç olmuştur.

17 nci ve 18 inci asırlardaki Osmanlı devletinin idarecileri, cedlerinin koyduklarını zamanın tekâmülüne uyduracak halde değillerdi. Hazır miras yerinde saymak için bir âmil oluyor. Devletin teokratik sisteminden doğan bu hâdise cemiyetin tekamülü kanunlarına zıd yürüyor. 16 ncı asırda Avrupaya üstün olan Türk - Osmanlı varlığı inkişafını takip edemediği için 19 uncu asırda hasta adam lâkabını alacak kadar düşkünlük gösteriyor.

Onun idarecileri ve ileri gelen mütefekkirleri dahi "ihtiyar devletlerini„ olduğu gibi muhafaza etmek kaygusundadırlar. Halbuki ilerlemekten geri konulan bir millet, ihtiyarlamağa değil, çocuklaşmağa mahkûmdur. Devlet ve milletlerin genç ve ihtiyar denmeleri realiteye uymıyan tâbirlerden başka bir şey değildir. Milletler kendi tekâmül kaideleri içinde dünya gidişine uymakta daima canlı bir mevcudiyet olmak iktidarındadırlar. İşte Osmanlı devleti kültürünün her safhasını ihmal ederken, inkırazını hazırladı. 1792 - 1919 tarihleri arası bütün bu safhaları kaydeder. Onları etüd etmek, düşüncelerimizi o noktalardan tekasif etmek yeni hayatımız için elzem bir iştir. Çünkü Osmanlı imparatorluğu son asırlarda dini siyasete âlet tutmuş, ordusunda disiplini kalmamış, maliyesi bozuk bir devletti.

Fikir hayatı, Türk milletinde uyutulmuş bir halde, ekonomi hayatı ise alabildiğine ecnebi ellerine geçmiştir. Bu hal bize şu düsturu hatırlattı.

Devlet hayatı bütün kültür müesseselerine müsbet veya menfi tesir yapar.

Osmanlı imparatorluğunda bu devlet idaresi hayatı iyi olduğu zaman bütün diğer içtimaî ve iktisadî müesseseler müsbet sahada ilerlemiş, bilâkis devlet hayatında ki durgunluk ve gerileme inkıraz devrelerinde en fena tesirlerini göstermiştir.

Yirminci Asra Girerken

20 nci asra girerken Osmanlı idaresindeki değişiklikler cezrî olmaktan gene çok uzaktı.

Meşrutiyet 1914 harbini en fena şeraiti içinde neticelendirdi. İmparatorluğun yıkılışına hep şahidiz. 1919 asırların zelzelesinden kurtulabilen bir Türk mevcudiyetini bu yıkıntılar içinden sapasağlam çıkabileceğini daha 4 yıllık istiklâl mücadelesiyle meydana koyar. 1923. Onu asıl adiyle dünyaya tanıttıran inkılâp hayatına girişimizi hep yaşadık ve yaşıyoruz.

Zararlı olan müesseseler, ıslâhatla değil, inkılâpla faydalı hale geleceğini bize en Büyük Türk yaparak öğretti.

Türke istiklâl veren el ona kültür hayatının her safhasında ileri gitmenin bir zaruret olduğunu öğretiyor. Yeni hayatımızın ileri gidişteki hızını tarihimizin derinliklerindeki kuvvete dayanarak alıyoruz.

Bu izahlarımla geniş çizgilerle anlatmıya çalıştığım "Türk Osmanlı tarihinin karakteristik noktalarına bir bakış„ bize bu hakikati bildirir. Bir devletin siyasî hayatı milletinin kültür hayatiyle en sıkı bir surette alâkadardır.

Kültür hayatının yani devlet fi-

(Lütfen sayıfayı çeviriniz.)

Cinayet tarihinde misli görülmemiş bir hâdise

Pijamalı bir genç kız cesedi

3 senedir kendisini tanıyacak birini bekliyerek

Alkol içinde yatıyor!

Avusturalyada bir ölüyü üç senedir saklıyorlar ve bu hâdise yalnız bütün Avusturalyada değil, bütün dünya zabıtasını alâkadar etmektedir.

Hâdise şudur:

Üç sene evvel Avusturalyada şehir harici bir yolda, esrarengiz bir ceset bulmuşlardır.

Bu cinayet kurbanı genç bir kızdır ve üzerinde ne için öldürülmüş olduğunu gösteren hiç bir emare yoktur.

Polis derhal tahkikata girişiyor ve o zaman bu tahkikatın böyle üç sene süreceğini tabii kimse düşünmiyor.

Evvelâ, cinayet son derece esrarengiz bir şekilde işlenmiştir. Sonra, işin daha muammalı tarafı, öldürülen genç kızın kim olduğu tesbit olunamamıştır.

Belki, cinayet kurbanının kim olduğu keşfolunsa hâdise üzerinde bazı ip uçları elde edilecektir.

Cinayet tabii, kendiliğinden gazetelerle ilân olunuyor. Şüphesiz ki genç kızın ailesi veya hısımı akrabası çıkacak ve cinayetin nasıl olduğunu öğrenmek isteyecektir.

Hayır, günler geçiyor, kimse çıkmıyor. Bunun üzerine cesedi tahnit ediyorlar ve morgda herkesin gelip görmesine bırakıyorlar; ayrıca da insaniyet ve adalet namına, herkes bu ölüyü, kim olduğunu keşf için, ziyarete davet ediyorlar.

Evvelâ, o şehir halkı, belki tanırım düşüncesile, birer birer genç kız cesedinin önünden geçiyorlar. Fakat hiç biri tanımağa muvaffak olamıyor.

Aradan haftalar ve aylar geçiyor. Morgda ceset durmaktadır ve yine herkesin görmesine arzedilmiş bulunmaktadır. Cesedi, daha iyi muhafaza etmek için, şimdi alkol içine de koymuşlardır.

Hâdise git gide o kadar garip bir şekil alıyor ki, yalnız o şehir ahalisi değil, Avusturalyanın bütün şehirlerinden bu garip cesedi görmeğe geliyorlar. Artık, alkol içinde saklanan esrarengiz bir surette öldürülmüş bir genç kız değil, Avusturalyanın görülmege seza "eserlerinden,, biri haline gelmiştir.

Genç kız mumyası bu suretle bütün dünyada meşhur oluyor ve merak edenler dünyanın her tarafından kalkıp bunu görmeğe Avusturalyaya kadar geliyorlar.

Fakat hiç kimse bu cesedi tanıdığını söylemiyor. Hatta, tanıdıkları arasında kaybolmuş kimseler bulunanlar ve sakın o olmasın diye gelenler de boş dönüyorlar.

si bütün şiddetiyle cinayetin tahkika

Diğer taraftan, Avusturalya politına devam etmektedir. Lâkin hiç bir netice alamıyor ve cinayetle alâkadar hiç bir ip ucu bulamıyor.

Cinayetin en dikkate şayan taraflarından biri de genç kızın bir şehir harici yolda öldürülmüş olması ve kızın pijama ile bulunmasıdır. Bunun bir kaçırma hâdisesi olduğu düşünülse gen kızın nihayet o civardaki şehirlerden birinden kaçırılmış olması düşünülebliir. Çünkü, bu hâdise herhalde gece yapılmış olacaktır. Ve bir gece içinde de cinayet kurbanını oraya ancak civardaki şehirlerden birinden getirmek kabildir.

Halbuki, en süratli otomobillerin bile cinayet mahallinden bir gece içinde gelebilecekleri mesafede bulunan bütün şehir, kasaba ve köylerde kimse genç kızı tanıyamamış, sehirlerinde böyle bir kimsenin oturduğunu veya o gece oradan bir otomobil geçtiğini hatırlamamıştır.

Esasen, yollardaki jandarmalar da o gece oradan hiç otomobilin geçtiğini görememişlerdir.

Bu suretle, yol ortasında bulunan bu genç kız cesedinin odeta gökyüzünden indirildiğini düşünmek zaruridir ki buna da tabii imkân yoktur..

İşte, cinayet tarihinden şimdiye kadar emsaline tesadüf edilmeyen bu çözülmez muamma karşısında Avusturalya polisi aciz kalıyor ve bütün dünyadaki en meşhur polislerden yardım istiyor.

İngilterenin, Amerikanın ve diğer büyük memleketlerin en mahir polis hafiyeleri Avusturalya polisine yardıma koşuyorlar... Esasen, hâdise bütün dünya zabıtasını alâkadar etmeğe başlamış ve meşhur polis hafiyeleri bunu kendilerine halledilmesi lâzımgelen bir mesele telâkki etmişlerdir.

Bununla beraber, meseleyi kimse halledemiyor.

Bir sabah şehir harici bir yolda öldürülmüş bulunan pijamalı genç kızın cesedi üç senedenberi alkol içinde duruyor ve hâlâ kendisini tanıyacak bir kimseyi bekliyor.

Sanki, bu genç kız bu dünyadan hariç bir yerden gelmiştir... Sanki kendisini anası babası, hısım akrabası bir olarak öldürmüşler de hiç kimse onu aramağa gelmiyor... Sanki genç kız, o zamana kadar kendisini öldürenlerden başka kimseyi tanımamıştır..

Hülâsa, hiç bir cihetten aklın halledemiyeceği bir muamma olan bu cinayet, üç senedenberi üzerinde bütün zihinlerin bozulmasına rağmen, biraz olsun aydınlatılamamıştır..

Acaba pijamalı genç kız cesedi alkol mezarı içinde daha ne kadar bekliyecek?

kir ve ekonomi sahalarında eser gösteren milletler medeniyette bir mevcudiyet olurlar. Bir de milletler daima beşer tekâmülüne uygun olarak kendi cemiyetlerinin hayatını tanzim etmelidirler. Müstakil siyasî mevcudiyet esastır. Ancak kültür hayatında ilerleyiş, bu istiklâli sağlam olarak tutmağa muktedirdir. Milleti için inkılâplar yapan Büyük Türk ona prensip olarak inkılâpçılık vasfını da verdi.

Bundan şunu anlıyoruz ki Türk milleti ilerlemek için hiç bir engel tanımaz.

Dinamik hareketlerle yürüyüş, ona inkılâpçılık vasfını en lâyık kılar.

— SON —

— Ankaraya bu araba ile mi gideceksiniz?

— Tabii değil mi? Arabayı bagaja koyacağım!

Amerika ne yapacak

(Üsttarafı 1 ncide)

sıhhatini tehlikeye düşüren bir salgın hastalık başgösterdiği zaman derhal bir karantine usulü tatbik edilir; böylece hastalığın genişlememesi için tedbir alınmış olur. Bugün dünya emniyetini tehlikeye düşüren bir hastalık peyda olmuştur. Beynelmilel sulh prensipleri pervasızca ayak altında... usullerin ve kanunların muahedeler altına alınmıyor. Bu hastalık bütün dünya medeniyetini mahvedecek bir şekil ve mahiyet almıştır. Ve bir gün Amerika hududlarını geçmiyeceğini temin edemez.

Şu halde sulhu seven milletler beynelmilel usullerin ve kanunların muahedelerin bozulmasına karşı gelmelidir. Amerika için sadece infirad, yahut basit bir bitaraflık siyaseti gütmek kâfi değildir.,,

Amerika cumhurreisinin nutku biraz dikkatle okunacak olursa bu heyecanlı ve şiddetli sözleri söylemeğe saik olan sebeb anlaşılır: Japonyanın son bir kaç aydanberi Çin toprakları üzerinde yaptığı harp hareketleri artık Amerikalıların sabrını tüketmiştir. Amerikalılar bugüne kadar olduğu gibi Amerika haricindeki işlere karşı bitaraf kalmakta devam etmek bütün Çin üzerinde Japonyanın hakimiyeti neticesine varacağını görüyorlar. Bunun için artık bu tür lü bir bitaraflıkta devam etmek istemiyorlar.

Fakat Japonyanın Çindeki tecavüzlerine karşı sabrı ve tahammülü tükenen Amerika ne yapacak?

Bu noktayı anlamak mümkün olmuyor. Sonra Amerika haricindeki işlere karşı bitaraflıktan vaz geçmek isteyen Amerika Çin işlerinden başka Avrupadaki sulh ve harp meselelerine de karışacak mıdır?

Bu da şüpheli bir nokta olarak kalıyor. Daha doğrusu bugünkü Ruzvelt Amerikasının Umumî Harp içindeki Vilson Amerikası gibi bir vaziyet alabileceği ve Avrupa ile Asyayı altüstedecek bir dereceyi bulan dünya ihtilâflarına doğrudan doğruya el uzatacağı henüz anlaşılmıyor.

Demek istiyoruz ki Ruzveltin sözleri beynelmilel siyaset âleminde gerçekten müessir olabilmek için biraz daha ileriye giderek beynelmilel harp tehlikesine karşı bitaraflığı terkettikten sonra ne yapacağını daha açık söylemesi, hiç olmazsa Milletler Cemiyetinin beynelmilel tecavüzleri men için alacağı kararların tatbikatına yardım edeceğini göstermesi lâzımdır.

Aksi takdirde Ruzveltin nutku da tamamen neticesiz kalır, ve hergün Avrupanın bir siyaset merkezinde bir başka diplomat ağzında tekrar edilen tamtıraklı sözler arasında kaybolur.

ASIM US

Manevra Hazırlığı

(Üsttarafı 1 incide)

Büyük Önder Atatürk, Vekiller, ve Büyük Millet Meclisi heyeti ile generaller. Nazillide yarın (bugün) açılacak olan kombinanın açım merasiminden sonra manevra sahasına hareket edeceklerdir.

Mnevralara iştirak edecek olan kadın tayyarecimiz Bayan Sabiha Gökcen bugün beş tayyareden müteşekkil bir filo ile İzmire gelmiş, vali Fazlı Güleç, belediye reis vekili Bay Reşad, ve diğer zevat tarafından karşılanmıştır.

Öğlevin şehir gazinosunda kahraman kadın tayyarecimiz şerefine bir ziyafet verilmiştir.

Şehrimizden giden komutanlar

Büyük Ege manevralarında bulunmak üzere birinci ordu müfettişi orgeneral Fahrettin Altay, refakatlerinde Trakya genel müfettişi Kâzım Dirik, korgeneral Salih Omurtağ, Sabit Leyun, Cemil Cahit Toydemir ve kurmay heyeti olduğu halde dün İnönü vapuru ile şehrimizden İzmire hareket etmişlerdir.

SPOR

Lik maçları için fiksür çekildi

Hilâl, hakkındaki karara itiraz için, maçlara iştirak etmiyecek

Maçlar ayın 17 sinde başlıyor

Dün İstanbul bölgesinde, toplanan klüp murahhasları 1937 - 1938 senesi fudbol fikstürünü tanzim için liğ heyetini seçmişlerdir.

Birinci kümenin on iki klübü ile ikinci küme birincisi Anadoluhisar murahhasının da iştirak ettiği bu toplantı bir buçuk saat kadar sürmüş, neticede birinci küme sonuncusu Hilâlin yerine ikinci küme birincisi Anadoluhisarın birinci kümeye alınmasına karar verilmiştir.

Hilâl klübü bu karara itiraz ederek bunun doğru olmadığını bu nizamname tatbik edildiği takdirde millî küme dördüncüsü olan klübün de yer değiştirmesi lâzımgeldiğini söylemiş ise de federasyon reisi geçen sene yapılan millî küme talimatnamesinin umumî merkezce tasdik edilmediğini ve bu şeklin de umumî merkez tarafından kabul edildiğini ve kendisinin ancak tebliğe memur olduğunu söylemiştir.

Neticede, şimdilik on iki klüp aralarında bir devre sürecek ve millî kümenin dört takımını tesbit edecek olan maçlara hazırlık için fikstür çekilmiştir.

Bu vaziyete göre bu maçların sonunda 4 millî küme takımı ayrılacak, bilâhara geri kalan sekiz klüp kendi arasında, belki de dört millî küme takımı da ayrı birer takımla, ayrı bir fikstür yaparak liğlere devam edecek, saha meselesini de ajan tayin edecektir. Bazı murahhasların klüp adedine yaptığı itiraz üzerine bölge başkanı Vali Muhiddin Üstündağ bu işin hallini de yeni ajana bırakmıştır. Bu hale göre şayed yeni ajan geçen sene yapılan talimatname mucibince birinci kümeyi on dört klübe çıkarmak isterse fikstürün yenilenmesi lâzımgelecek demektir.

Fikstür listesi için klüpler şöyle numara almışlardır: 1 - Galatasaray, 2 - Güneş, 3 - Fenerbahçe, 4 - Anadoluhisar, 5 - Beykoz, 6 - İstanbulspor, 7 - Vefa, 8 - Süleymaniye, 9 - Topkapı 10 - Beşiktaş, 11 - Eyüp, 12 - Anadolu

Dün çekilen fikstüre göre, 11 hafta sürecek olan maçlarda takımlar şöyle karşılaşacaklardır:

1 nci hafta:
1—12, 2—12, 3—10, 4—9, 5—8, 6—7.

2 nci hafta:
1—11, 12—10, 2—9, 3—8, 4—7, 5—6.

3 ncü hafta:
1—10, 11—9, 12—8, 2—7, 3—6, 5—4.

4 ncü hafta:
1—9, 10—8, 11—7, 12—6, 2—5, 3—4.

5 nci hafta:
1—8, 9—7, 10—6, 11—5, 12—4, 2—3.

6 ncı hafta:
1—7, 8—6, 9—5, 10—4, 11—3, 12—2.

7 nci hafta:
1—6, 7—5, 8—4, 9—3, 10—2, 11—12.

8 nci hafta:
1—5, 4—6, 3—7, 2—8, 12—9, 10—11.

9 ncu hafta:
1—4, 5—3, 6—2, 7—12, 8—11, 9—10.

10 ncu hafta:
1—3, 4—2, 12—5, 11—6, 7—10, 8—9.

11 nci hafta:
1—2, 3—12, 4—11, 5—10, 6—9, 7—8.

Bu hale göre birinci hafta: Galatasaray - Anadolu, Fener - Beşiktaş, Topkapı - Anadoluhisar, Beykoz - Süleymaniye, İstanbulspor - Vefa karşılaşacaklardır.

Liğ maçlarına 17 teşrinievvelde başlanılacak.

YENİ AJAN

İstanbul bölgesi fudbol ajanlığına bütün sporcuların sevgisini kazanmış olan Atmordulu Abdullah intihap edilmiştir.

HİLAL ÇEKİLİYOR

Hakkında verilen kararın haksızlığına itiraz eden ve itirazı kabul edilmiyen Hilâl klübü, bu kararı protesto mahiyetinde olmak üzere liğ maçlarına iştirak etmemeğe idare heyetince karar verilmiştir. Bu kararın düzelleceği ve Hilâlin de hakkının teslim edileceğini bekliyoruz.

Yeni tayin ve terfiler

Ankara 7 (Telefonla) — Defterdarlıklarda yapılan yeni tayin ve terfiler şunlardır:

İzmir defterdarı Nazif bina tevziyiz komisyonu reisliğine, Kars varidat direktörü Nesip Meraş varidat direktörlüğüne, İstanbul varidat direktör muavini Talât İzmir varidat direktörlüğüne; İzmir varidat direktörü İlhami, İstanbul varidat kontrol memurluğuna, Erzincan varidat memuru Ahmet Hakkâri varidat direktörlüğüne, Cizre malmüdürü Hasan Şarkışla malmüdürlüğüne, Nusaybin müdürü Mustafa Hafik müdürlüğüne, Könen tahsil memuru Ahmet Zara tahsil müdürlüğüne, Karayazi müdürü Fuat Boğazlıyan müdürlüğüne, Kemaliye müdürü Ridvan Adıyamana, millî emlâk kontroloru İzzettin maliye vekâleti evrak direktörlüğüne, Fatih tahakkuk memuru Azmi İstanbul tahakkuk şefliğine, Eminönü tahakkuk memuru Hüseyin Bursa tahakuk şefliğine, Kasımpaşa tahakuk memuru Abdullah, Edirne tahakuk şefliğine, eski Beyoğlu varidat müdür muavini Tevfik İstanbul tahsilât kontrol memurluğuna, Galatasaray tahakkuk memuru Emin Arif İstanbul tahakkuk memurluğuna, İdil malmüdürü Arif Mardin varidat direktörlüğüne. vekâlet tahsilât birinci mümeyyizi Mustafa Remzi Bursa tahsil kontrol memurluğuna tayin edilmişlerdir.

Birer derece terfi eden maliye memurları şunlardır:

Hopa mal müdürü Fehmi, Kağızman müdürü Nazmi, Tuzluca müdürü Mustafa, Erciş müdürü Şevket, Muradiye müdürü Rıza, Kalan müdürü Bayram, Yaylak müdürü Hikmet, Karakoçan müdürü Sıtkı, Ayvacık müdürü Yusuf, Olti müdürü Mehmet. Cermik müdürü Saffet, Tercan müdürü Ahmet, Şimdinli müdürü Saim, İril müdürü Arif, Eğil müdürü Veli, Vekâlet tahsilât müdür muavini İnayet.

İstanbul Belediyesi
ŞEHİR TİYATROSU
TEPEBAŞI
Saat 20,30 da
KURU GÜRÜLTÜ
3 perde 16 tablo
Yazan: Shakespeare
Türkçesi: M. Şükrü
FRANSIZ TİYATROSU
Saat 20,30 da TOKA. 5 perde komedi. Yazan: Edvar Burde. Türkçesi: Fikret Adil.

Ertuğrul Sadi Tek
Bu gece (Heybeli) YARIN GECE (Büyükdere) de
ERKEKLER KIRKTAN SONRA AZARLAR

Ulus

Ulus gazetesi 29 birinciteş rin Cumhuriyet bayramından itibaren yeni makinesinde ve büyük hacimde basılacaktır.

Her gün 12 sayfa

Ulus yeni şekil ve kadrosu ile yalnız Ankaranın değil bü tün Türkiyenin haber ve fikir gazetesi olacaktır.

KURUN

GÜNDELİK SİYASİ GAZETE

Gazetemize gönderilen yazılar, gazeteye girmek için ise, zarfının köşesine (gazete) kelimesi yazılmalıdır.

Karşılık istiyen okurlar, mektuplarına 10 kuruşluk pul koymalıdırlar.

Basılmıyan yazıları geri göndermekten, kıymetsiz yollanmış mektupların içine konulan paraların kaybolmasından, ilân olarak çıkan yazılardan dolayı, direktörlük, üstüne soru sorgu almaz.

Günü geçmiş sayılar 10 kuruştur

Gazetemizde çıkan yazılarla resimlerin her hakkı sait kendisi içindir.

Göz hekimi

Dr. Murat Rami Aydın

Muayenehanesini Taksim.Talimane Tarlabaşı Cad. *URFA* Apt. nına nakletmiştir. Tel: 41553

Pazardan maada hergün: Öğleden sonra saat ikiden altıya kadar

Opratör Uroloğ

Doktor

Süreyya Atamal

Beyoğlu İstiklâl caddesi Parmakkapı Tramvay durağı No. 121 birinci kattaki

Muayene hanesinde hastalarını hergün saat 16—20 arasında kabul eder.

Doktor

Hafız Cevdet

LOKMAN HEKİM

Dahiliye Mütehassısı

Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2,5 tan 6 ya) kadar İstanbulda Divan yolunda (104) numaralı hususi kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah "9,5—12" saatleri hakiki fukaraya mahsustur. Muayenehane ve ev telefon 22398. Kışlık telefon: 21044.

DOKTOR

Necaettin Atasagun

Her gün sabahları sekiz buçuğa akşamları 17 den 20 ye kadar Lâleli tayyare apartmanları ikinci daire 17 numarada hastalarını kabul eder. Cumartesi günleri 14 den 20 ye kadar hastalarını parasız, Kurun, Haber okuyucularını dakupon mukabilinde muayene eder.

DOKTOR

Kemal özsan

Üroloğ . Operatör

Bevliye mütehassısı

Karaköy — Ekselsiyor mağazası yanında. Her gün öğleden sonra 2 den 8 e kadar: Tel: 41235

Diş Doktoru

Necati Pakşi

Hastalarını hergün sabah 10 dan akşam 19 za kadar Karaköy Tünel meydanı Tersane caddesi başında No. 1/2 de kabul eder.

Salı ve cuma günleri saat 14 den 18 ze kadar parasızdır.

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Kıymeti Lira K.	Peyparası Lira K.	
682 81	51 22	Eyüp: Cezerikasım mahallesinde Arpacıhayreddin sokağında eski - 18 yeni - 20 numaralı iki kat üç oda, iki helâ, bir mutfak, sofa ve bahçesi olan hanenin tamamı. 5982.
360 26	27 00	Beyazit, mahallesinde Çadırcılar caddesinde yeni - 80/82 numaralı dükkânın tamamı. 4021.
58 26	/	Bayazıd'da Bayazıd mahallesinde Çadırcılar, Hacımemiş sokağında 13 numaralı dükkânın tamamı. 5963 .
226 71	17 50	Bayazıd'da Bayazıd mahallesinde Çadırcılar caddesinde 19 numaralı 88/120 hissesi. 5944.

Yukarıda yazılı emlâkin arttırması perşembe günü saat 15 de yapılacaktır. on gün uzatılmıştır. İhalesi 14 - 10 - 937 İsteklilerin Mahlûlât kalemine gelmeleri. (6830)

Kıymti Lira K.	Peyparası Lira K.	
213 00	16 00	Çarşı Badrumhanı altkatta 28 numaralı odanın 1/2 hissesi. 6020.
159 12	12 00	Carsı Çarşı Bodrum hanı üst katta 12 numaralı 13 numaratajlı odanın 1/2 hissesi. 6021.
193 88	14 55	Şeyh Mehmedgeylânî mahallesinde Arpacılar caddesinde 34. 36 numaralı dükkânın 576/2304 hissesi. 5653.

Yukarıda yazılı emlâk satılmak üzere 31 gün müddetle açık arttırmaya çıkarılmıştır. İhalesi 8 - 11 - 937 pazartesi günü saat 15 te yapılacaktır. İsteklilerin Mahlûlât Kalemine gelmeleri. (6831)

Devlet Demiryolları 9 ncu İşletme Direktörlüğünden:

Muhammen bedeli, vagon üzerinde mikâbı 115 ve Lüleburgazda 165 kuruş olmak üzere Edirneden 1500 ve Lüleburgazdan 1000 metre mikâbı balast 21 - 10 - 937 perşembe günü saat 15,30 da Sirkecide 9 İşletme binasındaki eksiltme komisyonunda açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin yalnız Edirnedeki için olduğu takdirde 129,38 lira; yalnız Lüleburgazdaki için olduğu takdirde 123,75 lira ve her ikisine birden girilirse 253,13 lira muvakkat teminat akçesile kanunun tayin ettiği vesikalarla birlikte ayni gün ve saatte komisyon reisliğine müracaatları ilân olunur.

Şartnameler komisyondan parasız olarak verilmektedir. (6765)

Ziraat Mektebi mezunları aranıyor

Inhisarlar umum müdürlüğünden:

Orta Ziraat mekebi mezunlarından olanların taşra teşkilâtımızdaki Ziraat ücretle ve namzet sıfatiyle tayinleri mukarrer bulunduğundan talip olanların 10 gün zarfında aşağıda yazılı evrakı müsbit Askerliğini yapmış 35 yaşını geçmemiş Tahrir kontrol memurluklarına 50 lira elerini hamilen bir dilekçe ile müracaat ları lüzumu bildirilir. (6671)

1 — Orta Ziraat mektebi mezunu olduğuna dair şahadetname veya tasdikname

2 — Nüfus hüviyet varakası.

3 — Askerlik vesikası.

4 — Hüsnühal kâğıdı

5 —Sıhhat raporu,

6 — Üç adet fotoğraf.

İstanbul Belediyesi Ilânları

Yakacığın şimali garbisinde ve Samandıra yolu üzerinde köy kesim yeri ittihaz olunan binanın şarkisindeki derenin doğu ve batı kıyılarımdan boya toprağı çıkarılmak üzere alınan ruhsatname müddeti bitmiştir. Buraya iki kişiden fazla talip çıkarsa müzayede yapılacağından isteklilerin ilân tarihinden itibaren bir hafta zarfında istida ile Belediye Riyasetine müracaatları ilân olunur. (6850)

Çengelköyünde hammallar iskelesinde Yordan ile Feridin yalıları arasında ki sahilden kum çıkarmak için evvelce verilen ruhsatname müddeti bitmiş olduğundan bu yerden kum çıkarmak isteyen olduğu takdirde aralarında müzayede yapılmak üzere ilân tarihinden itibaren bir hafta zarfında istida ile Belediye Riyasetine müracaat etmeleri ilân olunur. (B.) (6852)

Temizlik amelesine yaptırılacak 950 tane muşamba açık eksiltmeye konulmuştur. Bir tane muşambaya 4 lira bedel tahmin olunmuştur. Bezin nümunesile şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 numaralı kanunda yazılı vesika ve 285 liralık ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 18 - 10 - 937 pazartesi günü saat 14 de Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (B.) (6706)

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedellerile miktar ve vasıfları aşağıda yazılı iki grup malzeme her grup ayrı ayrı ihale edilmek şartile 23 - 10 - 937 cumartesi günü saat 10 da Haydarpaşada gar binası dahilinde Satınalma Komisyonu tarafından açık eksiltme ile satınalınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin hizalarında yazılı muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar Komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler Komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır.

1 — Konturbua ağırlığı, divar sigorta elemanı, harici ve fabrika armatörü, stahpanzer boru manşonu, Porselen priz N. K. B. A ve elektrik kaynak ve kaynak pens kablolarından mürekkep 12 kalem elektrik malzemesi muhammen bedeli 1108 lira muvakkat teminatı 83 lira 10 kuruştur.

2 — Soba rozası, kömür kovası, soba maşası ve kancası, donanma feneri, bahçe sulağı, kestane fişengi kutusu, 1/2 kiloluk supaplı el yağdanı ve muhtelif eb'atta el bidonlarından mürekkep 12 kalem muhtelif eşya muhammen bedeli 1156 lira muvakkat tminatı 86 lira 70 kuruştur. (6838)

İlk eksiltmesi feshedilen 39984 lira muhammen bedelli yeni Ankara gar binası mefruşatının 21. 10. 1937 perşembe günü saat 15 de Ankarada idare binasında pazarlığı yapılacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 2998,80 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve Nafia müteahhitlik vesikasını hamilen yakarıda yazılı gün ve saatte komisyon reisliğine müracaatları lâzımdır.

Şartnameler Ankarada Malzeme dairesinde, Haydarpaşada Tesellüm şefliğinde görülebilir. (6703)

İş Bankası asgarî 25 lira mevduatı bulunan bütün kumbara sahiplerine senede kura ile 20,000 lira mükâfat dağıtmaktadır.

Bu senenin son keşidesi: 1 Birinci Kânun 1937

Kumbara biri

100 yapar.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ZIRAAT BANKASI

Conklin NOZAC

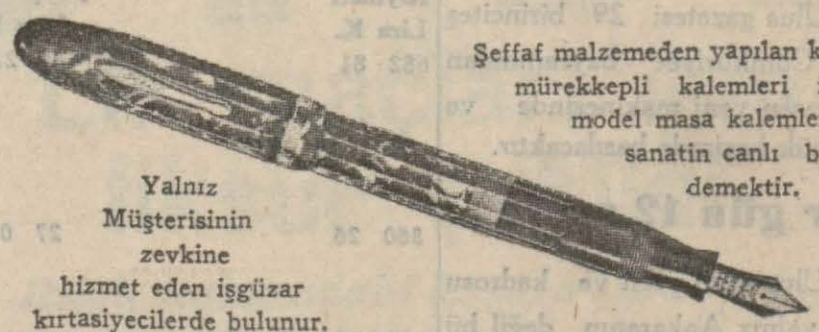

Şeffaf malzemeden yapılan kurşun mürekkepli kalemleri ile ayrı model masa kalemleri güzel sanatin canlı bir ifadesidemektir.

Yalnız Müşterisinin zevkine hizmet eden işgüzar kırtasiyecilerde bulunur.

THE CONKLIN PEN CO.
TOLEDO, OHIO, U. S. A.

Türkiye Büyük Millet Meclisi idare Heyetinden:

1 — Açık eksiltme ile Meclis ve müştemilâtı kalöriferleri için "iki yüz,, ton kok kömürü satın alınacaktır.

2—Şartnamesi Meclis Daire Müdüründen bedelsiz alınabilir.

3 — Muvakkat teminat miktarı 420 dört yüz yirmi liradır. "teminat banka mektubu,, olacaktır.

4 — Açık eksiltme 25 — X — 937 pazartesi günü saat on beşte Büyük Millet Meclisi İdare Heyeti odasında icra kılınacaktır.

5 — Eksiltmeye girecekler 1937 senesi Ticaret odası tescil cüzdanını beraberinde getireceklerdir. (6696)

Levazım âmirliği ilânları

İstanbul Levazım âmirliğine bağlı müessesattaki Hayvanlar için Askerî evsafta 3500 liralık arpa 11 - 10 - 937 pazartesi günü saat 14 de Tophanede Satınalma Komisyonunda pazarlıkla alınacaktır. Teminatı 262 buçuk liradır. Şartnamesi Komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli saatte Komisyona gelmeleri. (180) (6844)

* * *

İstanbul Levazım âmirliğine bağlı müessesatındaki hayvanlar için askerî evsafında 3500 liralık yulaf 11 - 10 - 937 pazartesi günü saat 16 da Tophanede Satınalma Komisyonunda pazarlıkla alınacaktır. Teminatı 262 buçuk liradır. Şartnamesi Komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli saatte Komisyona gelmeleri. (181) (6845)

* * *

Çanakkale müstahkem mevki ihtiyacı için iki adet çelik dolap 14 - 10 - 937 perşembe günü saat 15 de Tophanede İstanbul Levazım âmirliği Satınalma Komisyonunda pazarlıkla alınacaktır. Tahmin bedeli 240 liradır. Teminatı 36 liradır. İsteklilerin belli saatte Komisyona gelmeleri.

(182) (6846)

* * *

Askerî Okullar için on dört bin altı yüz on adet yün fanilaya verilen fiat pahalı görüldüğünden 14 - 10 - 937 perşembe günü saat 14.30 da Tophanede İstanbul Levazım âmirliği Satınalma Komisyonunda pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır. Tahmin bedeli otuz iki bin sekiz yüz yetmiş iki buçuk liradır. İlk teminatı iki bin dört yüz altmış beş lira kırk dört kuruştur. Şartname ve nümunesi Komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalariyle beraber belli saatte Komisyona gelmeleri

(175) (6797)

* * *

Askerî Tıbbiye Okulu için 53 çift altlı üstlü karyola 13 - 10 - 937 çarşamba günü saat 14 de İstanbulda Tophanede Levazım âmirliği Satınalma Komisyonunda pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır. Tahmin bedeli 1219 lira dır. İlk teminatı 91 lira 43 kuruştur. Şartname ve nümunesi Komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli saatte Komisyona gelmeleri. (162) (6741)

Ankara caddesinde Kiralık odalar

Kurun ve Haber gazetelerinin bulunduğu binanın üstkatlarında kiralık odalar vardır. Tutmak isteyenlerin matbaa veznesine müracaatları.

Birinci sınıf Operatör
Dr. CAFER TAYYAR
Umumî cerrahî ve sinir, dimağ cerrahisi mütehassısı
Paris Tıp Fakültesi S. Asistanı
Erkek kadın ameliyatları, dimağ estetik - "Yüz, meme, karın buruşuklukları,, Nisaiye ve doğum mütehassısı
Muayene: Sabahları 8 den 10 a kadar
Meccaneo
öğleden sonra ücretlidir
Beyoğlu, Parmakkapı, Rumeli Han No. 1 Telefon: 44086

İLÂN

Üsküdar Selman ağa. m. Çıkmaz Çeşme sokak No. 10 da mukim Ahmede

Karınız Seyfiye tarafından aleyhinize ikame edilen sulh teşebbüsü davasının muhakemesinde ikametgâhınızda bulunmadığınız gibi halen de nerede oturduğunuz meçhul olduğundan muhakemenin on gün müddetle size ilânen tebliğ icrasına ve muhakemenin de 3 - 11 - 937 saat 14 de talikine karar verilmiş olduğu ilânen tebliğ olunur.

(V. P. 1794)

ZAYİ

Taksim Şoför makinist millî mektebinden aldığım şahadetnamemi zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Fatih tramvay durağı Nazım bey apartmanı daire 3 de Yusuf Akgün

Harici Askerî Kıtaatı ilânları

Herbir metresine tahmin edilen fiatı 575 kuruş olan 5600 metre kurşunî kaputluk kumaş kapalı zarfla alınacaktır. İhalesi 18/10/937 pazartesi günü saat 14 dedir. İlk teminatı 2415 liradır. Evsaf ve şartnamesi 161 kuruş mukabilinde M. M. Vekâleti satınalma komisyonundan alınır. Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde gösterilen vesaikle teminat ve teklif mektuplarile birlikte ihale saatinden en az bir saat evvel Ankarada M. M. Vekâleti satınalma komisyonuna vermeleri (457) (6508)

* * *

1 — Pınarhisar gazinonun 446 ton samanı.

2 — İhalesi kapalı zarfla Vizede yapılacaktır.

3 — Samanın tutarı 5575 lira ilk teminatı 419 liradır.

4 — İhalesi 25. T. evvel 937 pazartesi günü saat 15 dedir.

5 — Şartnamesini görmek isteyenlere her gün Vize Satınalma Komisyonunda gösterilmektedir.

(6789) (496)

* * *

Sultanahmed Beşinci Sulh Hukuk Hâkimliğinden :

Sultanahmed Cankurtaran mahallesinde Seyit Hasan Kuyulu sokağında 4 numaralı hanede ikamet etmekte olan ve düçar olduğu felç hastalığı dolayısı ile muhtacı vasi bulunduğu ve istima'ın da da faide melhuz olmadığı Doktor beyanı ile anlaşılan Refikanın hacri ile kendisine aynı evde mukim kız kardeşi Arifenin vasi tayinine karar verilmiş olduğu kanun iktizası ilân olunur.

Dr. Ihsan Sami
öksürük şurubu
Oksürük ve nefes darlığı boğmaca ve kızamık öksürükleri için pek tesirli ilâçtır. Her eczanede ve ecza depolarında bulunur.

Sonbahar Geldi

Ve kış yaklaşıyor

Elbiseye dair ihtiyaçlarınızı simdiden Galatada meşhur

EKSELSYOR

Büyük Elbise Mağazasında

Her yerden UCUZ ve TEMİNATLI alabilirsiniz.

Şu cedvelden bir fikir edinebilirsiniz.

ERKEKLERE

		Liradan itibaren
PARDESÜLER	Janr angle	13
PARDESÜLER	Empermeabl Gabardin	18 1/2
MUŞAMBALAR	Her renkte	11 1/2
TRENÇKOTLAR	3 katlı	15 1/2

KADINLARA

MANTOLAR	Yünlü	10 1/2
PARDESÜLER	Gabardin	15 1/2
MUŞAMBALAR	Her renkte	10 1/2
MUŞAMBALAR	İpekli her renkte	23

ÇOCUKLARA

PARDESÜLER	Gabardin	7
MUŞAMBALAR	Her renkte	6 1/2

Erkeklere ısmarlama KOSTUMLERI en iyi kumaşlardan iki prova ile 28 1/2

Taksitle dahi muamele vardır.

EKSELSYOR

Galata Karaköy mağazasında satılmaktadır

Türk Hava Kurumu

Büyük Piyangosu

6. ıncı keşide 11 Birinciteşrin 937 dedir

Büyük ikramiye: 200.000 Liradır.

Bundan başka : 40.000,25. 1000, 20.000, 15.000 10.000 liralık ikramiyelerle (200.000 ve 50.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

Dikkat:

Bilet alan herkes 7 -birinciteşrin-937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır.

Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakıt olur..

Sahibi Asım Us Neşriyat genel direktörü A. Sevengil